Fra alle Lande.

Et Maanedsskrift

for nyere Rejsebeskrivelser, for Skildringer af Lande og Folkeslag, af Dyre- og Planteliv etc.

Udgivet af

L. Zinck.

ANDEN RÆKKE.

Aargang 1878. 2den Del.

Kjøbenhavn.

Fr. Wøldikes Forlag.

1878.

Eskimo fra Smiths-Sund.

Grønlænderen og Polarfareren Hans Henriks Erindringer.

Ved Dr. Henry Rink.

II.

Min anden Rejse til det Nordlige.

Under Anførsel af Dr. Hayes.

[Denne Rejse forefaldt i Aarene 1860—61. Besætningen paa »United States« bestod ialt af 20 Mand, hvoriblandt Astronomen Sonntag, 3 Danske og foruden Hans 3 Grønlændere, som alle paa Udrejsen medtoges fra Kolonien Upernivik. Vinterhavnen var 40 engelske Mil Syd-Vest for Kanes. Peter eller »Pele« forsvandt den 19de November, og den 21de December begav Hans og Sonntag sig paa den ulykkelige Rejse, altsaa midt i den Fire-Maaneders Vinternat *).]

Engang under mit Ophold paa Kip John (Kap York?) i Begyndelsen af August Maaned fik vi et Skib i Sigte. Da de nærmede sig os, hejsede de en Baad ned og roede henimod os, og da de vare nær nok, gjenkjendte jeg to

*) Et udførligt Udtog af denne Rejse findes i »Fra alle Lande«, Aargang 1868.

Herrer i Baadens Bagstavn: Doktoren og Astronomen, der, som jeg vidste, begge vare mine gode Venner. Førend de naaede ind, raabte de begge og nævnte mit Navn. Jeg raabte igjen: »Det er mig!« og ved at høre dette bleve de meget glade. Ogsaa jeg var meget glad ved at see disse Herrer, som holdt af mig. De spurgte paany: »Er Du Hans Henrik?« og jeg svarede: »Ja, det er mig.« De vare ogsaa ledsagede af tre Indfødte (fra Grønland). Da de kom i Land, vilde de, at jeg alene skulde rejse med dem; men jeg svarede, at jeg ønskede at tage min Kone med mig. De sagde: »Det er bedre, hun bliver tilbage her, saa kan Du hente hende næste Vinter.« Men jeg svarede: »Nej, jeg synes ikke om at lade hende blive tilbage; det gjør mig ondt for hende og hendes spæde Barn.« Saa sagde de: »Nu vel da, saa tag hende da med.« Ligeledes sagde jeg: »Jeg vil ogsaa have mit Telt med mig,« og saa lod jeg det andet Telt blive tilbage hos min Kones Forældre.

Vi drog imod Nord, og medens vi sejlede, friskede Vinden op, og min kjære Kone blev snart søsyg, og det Samme gjorde jeg. Efter en kort Stund lagde vi til Land. Jeg gik ud efter Harer, fordi min Kone ikke var i Stand til at leve af Kavdlunak-Føde alene. Jeg fangede to, men de Andre fik ingen. Da jeg kom ombord, gav jeg hende den ene, hvorfor hun takkede mig meget. Her forblev vi adskillige Dage, og da vi igjen drog afsted, anløb vi den allernordligste Vinterstation paa en Ø, Pikiulik kaldet; men det var kun paa Grund af den svære Is, vi traf paa; da den spredte sig, fortsatte vi paany, men bleve snart igjen standsede og vendte saa om til en Station, der hedder Eta. Her saae vi Rensdyr paa Højene og gik saa om Aftenen i Land med vore Bøsser. Jeg fik intet Dyr, paa Grund af at min Bøsse var en Baglader, som jeg ikke forstod mig paa at haandtere; men en af Kavdlunakkerne fik et Dyr. Da det snart blev helt

mørkt, vendte vi hjem til Skibet og hentede først Rensdyret Dagen efter.

Jeg var meget glad over, at jeg havde faaet Noget at gaae paa Jagt efter. Naar jeg drog ud om Morgenen, kom jeg i Reglen hjem om Middagen, undertiden med to, undertiden med fire Dyr; der fandtes ogsaa en Mængde Harer. I Begyndelsen af Vinteren, medens hele Søen var tillagt, plejede jeg at gaae alene paa Jagt. Vistnok havde jeg tre Indfødte til at hjælpe mig, men de havde alle tre forskjelligt Arbejde ombord i Skibet.

Først paa Vinteren blev en af dem Kivigtok (flyede bort fra menneskeligt Selskab for at leve som Eneboer oppe i Landet). Vi kunde ikke begribe, hvad der bragte ham til dette. Det Eneste, vi erindrede os, at han havde ytret, var dette: »Hvad siger J—, naar han gaaer forbi mig og hvisker?« Da han spurgte mig herom, svarede jeg: »Det veed jeg aldeles ikke.« Ogsaa spurgte han de Andre om det Samme; men vi vidste slet ikke, hvad han mente dermed. Engang, efter at Søen var tilfrossen, gik han ud ved Thetid, som vi formodede uden nogen særlig Hensigt. Men tænk blot! Pludseligt havde han taget Flugten. Da jeg gik ud efter at have drukket The, spurgte jeg min Kone: »Har Du ikke seet Umarsuak?« Hun svarede: »Han gik ud efter at have været i Lav med sin Tøjpose. Jeg mente, han skulde hen og drikke The, men han sagde: »Det er det eneste Forkerte ved det, at man hverken forstaaer Dansk eller Engelsk«.« Saasnart vi savnede ham, tændte nogle af Mandskabet Fakler og drog ud for at søge om ham. Langt om længe fandt jeg hans Fodspor, der gik ad Højene til. Jeg fulgte dem og raabte og raabte, men uden at faae Svar. Da jeg naaede Toppen af Bakkerne, var han ogsaa løbet videre derfra, og da jeg saa blev træt, og hans Spor blev borte i Mørket, gav jeg ham op og vendte tilbage til Skibet, hvor de Andre allerede vare ankomne. Omendskjøndt vi endnu vedligeholdt et svagt

Haab om, at han vilde komme tilbage, var og blev han dog tabt for os, og Erindringen om ham har efterladt et dybt Indtryk paa mig, da han var den eneste Ven, jeg har elsket som en Broder.

Om Vinteren, just lige før Jul, foretog Astronomen og jeg en Slædetur for at see efter de Indfødte. Vi rejste forbi den store Land-Is og rejste vedholdende hele Dagen (selvfølgeligt kun i Dæmring, da det paa den Tid stadigt var Nat) uden at støde paa Mennesker. En Storm sprang op fra Nord og foraarsagede et tæt Snefog, hvorfor vi byggede os en Snehytte og lagde os til at sove. Da vi næste Dag vaagnede, blæste det endnu frygteligt, og Sneen fygede rædsomt, hvorfor vi besluttede hellere at vende om. Medens vi kjørte, begyndte Isen at bryde op, saa at vi bleve nødte til at fortsætte Kjørslen over Land paa Kyst-Isen (den saakaldte Iskant). Her kom vi til en lille Fjord, som vi kjørte over; men da vi derefter forsøgte paa at komme videre til Lands paa den modsatte Bred, viste det sig ugjørligt, og vi maatte igjen ned paa Isen. Ved Nedstigningen faldt min Ledsager igjennem Isen, som ikke var Andet end et tykt Snesjap. Jeg bukkede mig ned og rakte mig frem for at gribe ham; men det var umuligt, for det var stærkt Lavvande (Nedfartsstedet altsaa højt). Som en sidste Hjælp erindrede jeg mig noget Bindsel, der hængte bag paa Slædens Opstænger; det kastede jeg ned til ham, og da han havde faaet det bundet om Livet paa sig, fik jeg ham endeligt halet op; men han var da næsten frossen ihjel. Nu, midt under Stormen og Snefoget, afklædte han sig og puttede sig ned i Soveposen, hvorpaa jeg lagde ham paa Slæden og vendte tilbage til vort forrige Opholdssted.

Men Vejen var meget ujævn og besværlig, og jeg græd af Fortvivlelse, fordi jeg ikke kunde faae Hjælp. Tilsidst naaede jeg dog Snehytten og fik ham bragt ind; men det var mig umuligt at faae tændt Ild, og jeg var selv stiv af Kulde. Det blev værre og værre med min Ledsager, skjøndt han laa i Bjørneskinds-Soveposen, men rigtignok uden noget Andet paa end en Skjorte. Lidt efter lidt blev hans Aandedrag langsommere, og jeg selv begyndte at fryse skrækkeligt efter at være bleven gjennemsvedt af Anstrengelse. Hele Natten aandede min Ven endnu, men kun med lange Mellemrum, og henimod Morgen kun ganske sjeldent. Da jeg endeligt selv var paa Nippet til at fryse ihjel, tildækkede jeg Indgangen godt med Sne, og da Isbrudet havde gjort enhver af de nærmeste Veje til Skibet ufremkommelig, og Stormen vedblev med stor Heftighed, drog jeg Syd paa for at opsøge Mennesker, endskjøndt jeg maatte over et vidtstrakt Hav. Men mine 9 Hunde trak godt, og ved at løbe, medens jeg holdt mig fast i Slæde-Opstanderne, begyndte jeg at leve op igjen. Jeg kom forbi en Mængde Hvalros-Aandehuller; men før jeg naaede den modsatte Bred, gik mine Hunde istaa af Udmattelse, saa jeg var nødt til at standse. Jeg prøvede paa at sove, men Kulden holdt mig vaagen. Tilsidst løste jeg Hundene og begav mig afsted til Fods for at søge efter et Hus, jeg vidste Besked om, og som jeg tænkte var beboet; men undervejs sank jeg om og kunde kun slæbe mig krybende fremad, og da jeg naaede Huset, var det tomt. Jeg prøvede paa at sove, stod op efter en ussel Søvn, men faldt igjen om, kom dog tilsidst paa Benene, og ved at gaae blev jeg lidt varmere.

Da jeg kom hen til Slæden, havde Hundene spist det meste af mit Mundforraad. Derpaa gik jeg igjen tilbage til Huset og faldt saa rigtigt i Søvn. Næste Dag kjørte jeg afsted for at opsøge et andet Hus, som jeg kjendte; men førend jeg naaede det, standsede Hundene atter af Træthed. Da kastede jeg mig ned ved en høj Klint og ventede Døden, og da jeg afmattet laa her, ytrede jeg med et Suk; »De sige, at der er En i det Høje, som vaager over mig ogsaa,« og jeg tilføjede: »Hav

Barmhjertighed med mig og frels mig, om det er muligt, skjøndt jeg er en stor Synder. Min kjære Hustru og mit Barn ere i saadan en ynkelig Tilstand; gid jeg maatte blive i Stand til først at bringe dem til de Døbtes Land!« Og saa fremsagde jeg følgende Bøn:

Jesus! led mig ved Haanden,
saalænge jeg lever hernede.
Slip mig ikke!
Naar Du ikke bliver hos mig, maa jeg falde,
men i Din Nærhed er jeg sikker.«

Derefter rejste jeg mig og gik igjen videre til Fods efter at have løst Hundene. Jeg naaede Huset, men fandt det halvt uden Tag. Dog lykkedes det mig ved Hjælp af det Spæk, jeg førte med mig, at faae kogt noget Vand, og saa sov jeg. Da jeg vaagnede, gik jeg til Slæden, spændte for og kjørte afsted. Jeg kom over en Fjordmunding og maatte her gaae ved Siden af Slæden, da Sneen laa for dybt. Jeg gik efter den Plads, som kaldes Natsilivik, menende, at der maatte være Folk. Derhenimod fik jeg snefri Is og satte mig saa igjen paa Slæden. Jeg kom til Natsilivik, men fandt ogsaa dette Sted ubeboet; da tænkte jeg, at hvis det næste Sted, Itivdlik, ogsaa var det, maatte jeg døe. Jeg skuffede Huset rent (?) . . . mine Hunde aad (?) . . . Her sov jeg, og da jeg vaagnede, rejste jeg afsted mod Itivdlik. Paa denne Vej var Isen temmelig fri for Sne; men ikke desto mindre var det ikke Hundene muligt at trække mig af Stedet, hver Gang jeg satte mig paa Slæden. Jeg maatte igjen gaae, og da jeg var kommen forbi det Sted, som kaldes Sermersiak, og førend jeg havde seet nogetsomhelst menneskeligt Spor, fik Hundene Lugten af dem og begyndte at løbe rask til.

Nu satte jeg mig igjen paa Slæden, da Hundene vare ligesom forvandlede, siden de kunde følge Sporet, og hvor heldigt! Jeg opdagede Lyset i et Vindue. Da

vi nærmede os, affyrede jeg min Bøsse for at give dem Varsel. Samtidigt kom der Folk frem, og det var mig, ligesom om jeg havde naaet mit eget Hjem. Disse Folk vare meget venlige og gjæstfrie. Da jeg kom ind i Huset og begyndte at afklæde mig, var min Ræveskinds-Pels ligesaa blød og fugtig, som om Skindet lige var flaaet af Ræven. Mine yderste Bjørneskinds-Buxer vare ikke saa vaade endda. Men da jeg tog mine Hareskinds-Støvler af, vare de frosne fast til Strømperne, og jeg kunde kun faae dem af ved at skjære dem op. Hvis jeg havde haft Støvler af Sælskind, var jeg vist frossen ihjel.

Her blev jeg nu mange Dage, da jeg ikke var i Stand til at vende alene tilbage. Tilsidst besluttede jeg at hente min Hustrues Forældre fra den fjerneste Vinter-Station, endskjøndt jeg var meget bekymret for min kjære Hustru og mit Barn, som vare saa ganske alene ombord paa Skibet uden nogen kvindelig Ledsager. Vor lille Datter var endnu kun spæd, og de længtes sikkert efter mig som deres eneste Støtte.

Endeligt rejste jeg imod Syd med to Kammerater til et Sted, der hedder Agpat. Vi kom forbi en uhyre Gletscher, og efter at have sovet en Gang, kom vi til Agpat, hvor jeg fandt min Plejebroder gift med min Kones ældste Søster, og nu, da jeg kom til ham, var han som en sand Broder imod mig. Her forblev jeg en stor Del af Vinteren, da jeg daarligt kunde finde tilbage i det dybe Mørke. Men da endeligt Dagslyset begyndte at komme igjen, og Vejret blev smukt, afsendte jeg min Kones Søsters Mand for at hente mine Svigerforældre hertil fra den sydligste Vinterplads, og jeg overlod ham mine Hunde til Rejsen. Da han havde været mange Dage borte, kom han til min store Glæde tilbage, thi jeg fik nu Ledsagere til min Tilbagerejse til Skibet, som jeg længtes meget efter. Efter tre Dages Ophold endnu rejste vi da afsted imod Nord, ledsaget af flere andre Slæder, der skulde til en Hvalros-Fangeplads, som hedder

Kejatarsuak. Vi vare flere Dage om at naae dette Sted, hvor vi gav vore Hunde en Dags Rast. Men en Slæde vedblev sin Fart Nord paa til Skibet, saa at, da vi Andre kom tre Dage senere, havde de allerede hørt om vort Komme.

Men ombord vilde de ikke troe ham, som havde bragt det første Budskab; de troede, at han foer med Usandhed, og at jeg var død. Da de hørte Efterretningen om min Ledsager Astronomen, at han var falden igjennem Isen og bagefter frossen ihjel, fattede de Mistanke og troede, at vor Død skyldtes en eller anden Forbrydelse af de Indfødte, skjøndt disse afskye Manddrab, ihvorvel de ikke ere døbte. Ved min Ankomst fandt jeg min kjære Hustru taalelig vel; men jeg kunde aldrig blive rigtig glad mere, siden jeg havde forladt den Ven, der altid havde holdt saa meget af mig, og som for nogle Aar tilbage, den Gang vi havde tilbragt 3 Vintre sammen, altid havde behandlet mig med saa megen Godhed. Skibsherren, Ese (Hayes), blev meget glad ved min Tilbagekomst, da han havde tænkt mig død. Han spurgte mig, hvor jeg havde efterladt min Ven. Jeg svarede: »Da jeg forlod ham, dækkede jeg ham først helt til med Sne, og nu vil jeg ret strax drage hen og hente hans Lig.« Men han sagde: »Naar Dagene blive længere, kan Du gaae; nu er det bedre, Du først seer at faae nogle Rensdyr; vi længes efter Rensdyrskjød.«

Saa ventede jeg nogle Dage for at oppebie et klarere Vejr, og første Gang, jeg gik paa Jagt, fik jeg et stort Rensdyr, en Buk. Efter den Tid gik jeg dagligt paa Jagt og bragte undertiden to og undertiden tre hjem. Endeligt, da Solen rigtigt begyndte at skinne, ankom der en Slæde, som var antaget til at følge mig til Stedet, hvor min Ven var forbleven. Vi fik ogsaa Skibets Styrmand med os. Da vi kom derhen, gravede vi op i Sneen og fik den afsjælede Mand frem, endnu indhyllet i sin Sovepose. Jeg var bange, at Rævene skulde have fortæret

Liget; men endog Skindposen var urørt. Vi lagde ham paa min Slæde, og Styrmanden kom bagefter med min Kammerat, og vi naaede Skibet om Aftenen. De bragte Liget ind i Kaptajnens Kahyt, for at det skulde optøe. Den følgende Dag, da Herren fik Øje paa mig, sagde han: »Jeg takker Dig, fordi Du har baaret Omsorg for ham.«

Nu, da den lyse Aarstid var kommen, brugte jeg al min Tid til at gaae paa Jagt efter Rensdyr og Harer. Jeg prøvede ogsaa paa at fange Hvalrosser og fik en af sjelden Størrelse; men da jeg var alene om det, tøjrede jeg den kun til Iskanten, efter at have dræbt den. Næste Dag gik jeg til Stedet med nogle Matroser, en Officer og to Indfødte for at hale den op paa Isen. Men da den viste sig at være for tung, flensede vi den, som den laa i Vandet, ved at skære Hovedet samt en Del af Kjødet af den. Hvilken Størrelse! Jeg havde ikke seet Magen i den Tid, jeg havde opholdt mig her i Nord. Jeg selv saavelsom de andre Indfødte vare vante til at fange Hvalrosser; men Ingen havde før seet dens Lige. Da jeg først fik Øje paa den, rørte den sig ikke af Stedet; men da den omsider dukkede ned, gik jeg hen til Hullet for at passe paa den; endeligt hørte jeg, at den igjen var i Færd med at skyde op, og da den kom frem, satte jeg fast i den med en meget lang Line med en Harpun i hver Ende; da den dukkede under, efter at være truffen, stak jeg den anden Harpun fast i Isen og halede saa Halvdelen af Linen ind, og da den kom frem næste Gang, stak jeg den anden Harpun i den, saa at min Line nu var dobbelt, og derpaa dræbte jeg den med Spydet. Da vi havde taget Hovedet og noget af dens Kjød, vendte vi tilbage til Skibet.

I Begyndelsen af Foraaret kom der en Mand kjørende i Slæde; han hed Amalortok. Han havde sin Søn med sig. De kom for at søge Lægehjælp, da de begge to havde en hoven Hals, og for samtidigt at besøge deres

Slægtning, min Svigermoder. Efter flere Dages Ophold forlod de os igjen. De fortalte, at baade Halssygdomme og Maveonder herskede iblandt deres Landsmænd, og at flere døde deraf. Efter deres Afrejse blev min Svigermoder ogsaa syg og blev værre, til hun tilsidst døde. Dette var et haardt Stød for mig, da hun havde været imod mig som en kjærlig Moder. Man maa undre sig over disse udøbte Menneskers Elskværdighed; aldrig ere de falske, men troe og kjærlige imod hinanden.

Da jeg om Foraaret gik paa Jagt, fik jeg engang ni Dyr uden at røre mig af Pletten. Senere hen, da Slæde-Expeditionerne skulde sættes i Gang, beordrede Herren mig at blive tilbage og samle Forraad af Rensdyr. Da der saa var ankommet nogle Indfødte — tre Mænd med deres Koner — drog Slæderne afsted med Jensen og Kaptajnen, Mr. Karmek, og Kemart — jeg har glemt, hvor mange de vare. Tre Dage senere kom nogle af dem tilbage igjen, da de havde fundet, at det var umuligt at komme frem. Nogen Tid efter gik vi ud for at hente Baaden, som vi bragte ind paa een Dag. Senere drog jeg afsted, medtagende mit Telt og ledsaget af nogle Indfødte, hvem Herren havde bestemt til at bære alle Køllerne og Bovene af de Dyr, jeg dræbte, tilbage til Skibet, idet han bad os om kun at spise Ryggene. I flere Uger samlede jeg Rensdyr til Bunke — jeg talte ikke hvor mange. Om Foraaret forlod min Svigerfader os for at besøge sin ældste Datter. Afskeden fra ham var meget sørgelig for mig, da jeg ikke kunde vente at see ham nogensinde igjen. Alle gav vi os til at græde; jeg havde i flere Aar levet sammen med ham og hans Kone, og de havde været som Forældre for mig. Var hun ikke død, skulde de begge have fulgt med mig til Upernivik.

Senere sejlede vi bort og kom til Pikiulik-Øen, hvor vort Ankertov tog Skade i en Sønden-Storm, og vi mistede Ankeret. Skibet stødte, men kom dog snart igjen

af Grunden. Jeg gik paa Land med flere Andre, som fik adskillige Rensdyr; jeg selv fik kun en ung Hun, en meget lille en. Jeg kom ogsaa til et Sted, hvor Hvalrosserne pleje at krybe op paa Isen, og saae mange, men jeg havde ikke Andet hos mig end mit Gevær. Jeg skjød fire Unger af dette Aars Kuld; men Moderen trillede dem ud i Søen. Næste Dag gik jeg, fulgt af nogle Matroser, til det samme Sted, medhavende min Hvalros-Line, og fik fire. Vi bragte dem hjem, tog dem op paa Iskanten, flaaede dem og gav os til at koge med det Samme. Her var ogsaa Masser af Ederfugle, og vi fangede en Mængde af dem.

Da vi forlod dette Sted, lagde vi til ved Vestlandet, og da vi derefter sejlede videre, styrede vi mod Upernivik. Da vi havde kastet Anker ved Upernivik, og jeg den følgende Dag kom paa Dækket, lod Herren mig kalde agterud, og da jeg kom hen til ham, tiltalte han mig saaledes: »Folk sige, at Du er Skyld i, at Pele løb bort — han, som blev Kivigtok i Vinter?« Jeg svarede: »Jeg har ikke faaet ham til at løbe bort; hvem siger, at jeg har gjort det?« Saa samlede Mandskabet sig rundt om Herren. En af dem, Carl Emil Olsvig, sagde, idet han gik forbi mig: »Vær ikke bange, jeg skal hjælpe Dig og tale din Sag.« Da de vare færdige, sagde Doktor Rudolph (Kolonibestyreren, som var kommen ombord): »Farvel! Imorgen skal Du og din Kone komme i Land og blive ved Upernivik; jeg skal nok tage mig af Eder.«

Næste Dag bleve vi til vor store Glæde bragte i Land og kom til at boe hos Julius. Kaptajnen kom ogsaa og foreslog at bringe mig ned til Fiskernæsset, men jeg sagde, jeg hellere vilde blive ved Upernivik. Nu syntes Herren at være bleven hel anderledes og fuld af Venskab for mig ligesom i gamle Dage. Han forærede mig en Bøsse, som jeg tog imod, men en Riffel afslog jeg at modtage, da den skjød skjævt. Dertil føjede han The og Flesk og andre Levnetsmidler og i Pengeløn 72 Dollars.

Doktor Rudolph foreslog, at jeg skulde tage Ophold ved Augpilagtok, saa kunde Bestyreren af denne Plads bringe mig med sig derhen, sagde han. Jeg tilbragte 3 Vintre der, een ved selve Upernivik og een ved Kingitok. Tilsidst flyttede jeg til Kangersuatsiak og blev ansat ved Handlen som Arbejdsmand. Medens jeg boede ved Augpilagtok, havde jeg Arbejde i Upernivik hver Sommer. Ved Kingitok underviste jeg Børnene, da Præsten i dette Øjemed havde sendt mig derhen, og om Foraaret gik jeg til Upernivik, naar Kolonibestyreren havde Arbejde for mig der. Doktor Rudolph var saa god imod mig og min lille Kone, at jeg ikke kunde afslaae ham Noget. Da jeg endeligt blev taget i fast Tjeneste hos Regeringen, kom jeg til at boe ved Kangersuatsiak.

III.

Rejse med Kaptajn Hall, Skibet »Polaris« *).

[Denne Rejse forefaldt i Aarene 1871—73. Skibet naaede sidst i August 1871 det nordligste Punkt under 82° 12′ og overvintrede derpaa i Polaris-Bay under 81° 27′. Hall døde af Apoplexi i November 1871. Den 15de Oktober 1872 blev Skibet klemt saaledes imellem Isen, at de Rejsende maatte sætte Baade og Proviant ud for Nødstilfældes Skyld, og Natten derpaa skiltes 19 Mennesker fra Skibet. Den Isflage, hvorpaa de befandt sig, var først flere Mil i Omkreds, men svandt efterhaanden ind til et Par Hundrede Alens Diameter. Paa denne tilbragte de 6 Maaneder, af hvilke næsten Halvdelen maa have været bestandig Nat, og tilbagelagde

* Jfr. »Fra alle Lande«, 1875, II,

370 Mil over Havet, indtil de optoges den 30te April 1873 af Skibet »Tigress« under 53° 35′ nærved New Foundland.

Den Del af Beskrivelsen, som handler om Opholdet i Nordamerika, er her afkortet en Del.]

Medens jeg var ved Kangersuatsiak kom der Post fra Upernivik, som underrettede mig om, at der var kommen Amerikanere dertil, og bragte mig ogsaa to Breve, det ene fra Kolonibestyreren og det andet fra Kekertarsuatsiak (Fiskernæs). Jeg fandt, at Brevet fra Upernivik indeholdt Følgende: Der var kommet amerikanske Nordpolsfarere, som gjerne vilde have mig i deres Tjeneste. Der skulde komme en Baad og hente os; thi min Kone og mine Børn vare indbudte til at følge med paa Rejsen. De havde ogsaa medtaget en Indfødt fra Vestlandet (Kysten ligeoverfor Grønland) med dennes Kone og Plejedatter, samt Amerikaneren Mister Morta, min gode Ven fra den første Rejse, da han var Stewart; det var ham, som jeg dengang havde til Ledsager, da vi kom saa højt mod Nord. Da jeg aabnede det andet Brev, saae jeg, det var fra Kekertarsuatsiak og skrevet af min Broder, og det gav mig følgende Underretning: at siden Simeon var omkommen i Kajak, vare de ensomme og forladte, og deres Stilling i Sandhed meget sørgelig, og at der sidste Aar ogsaa var omkommen en Mand i Kajak paa Søen. Men Gud ske Tak! at vi Alle have en Fremtidshavn, hvad enten vi færdes til Lands eller til Søes, og vore Dage ere talte. Da jeg aabnede det tredie Brev, bemærkede jeg, at det ikke var til mig, men skrevet paa Dansk. Jeg saae derfor blot paa Skriften og lukkede det derefter til igjen.

Medens jeg var i Færd hermed, hørte jeg Raabet, »Baad, Baad!« og saae en hvid Baad af et fremmed Udseende. Da jeg nu vidste, at det var Amerikanerne,

der kom, gik jeg op paa Højen, men mødte undervejs Udstedsbestyreren, og da jeg underrettede ham om, at Amerikanerne kom for at hente mig, sagde han: »Du kan ikke faae Lov at rejse, for Du er i Gjæld.« Jeg svarede, at jeg ikke vidste noget af, at jeg havde Gjæld, og tilføjede: »Af en Fejltagelse har jeg brækket Seglet paa det tredie Brev; jeg forstod det ikke, fordi det var paa Dansk — her har Du det!« Men han blev vred og sagde: »Hvorfor har Du revet Seglet op?« Jeg svarede: »Jeg gjorde det af Uvidenhed.« Derefter kaldte han paa Forstanderen, som spurgte: »Hvad er det, han mener?« Men jeg svarede: »Jeg aabnede Brevet i den Tro, at det var til mig selv.« Saa meddelte han dette til Bestyreren, hvorpaa denne endeligt tav.

Da Baaden var kommen til Land, spurgte Skibets Styrmand, Mister Tarsta: »Hvor meget vil Du have i Løn om Maaneden?« Jeg svarede: »Ti Dollars.« Han: »Er det ikke for lidt?« Jeg: »Femogtyve da.« Han igjen: »Det er for lidt,« og da jeg holdt op at forlange, sagde han endeligt: »Vil Halvtreds være nok?« Og jeg sagde: »Ja, det er godt.« Han tilføjede: »Er Du villig til at gjøre Matrosarbejde ombord?« hvortil jeg svarede, at jeg nok vilde, med Undtagelse af at gaae til Vejrs; dermed var han tilfreds og sagde, at vi den næste Dag maatte være færdige.

Om Aftenen sagde Mister Tarsta: »Jeg vil sove i Eders Telt,« og da vi lagde os til at sove, gjorde han det Samme, og da min Kone næste Morgen havde kogt Kaffe og Kjød, trakterede hun ham med en Kop Kaffe, menende, at Kjød ikke var efter hans Smag; dog deri tog hun fejl (?). Vi rejste om Morgenen, og det var trist, da vore Venner kom ned til Stranden for at tage Afsked med os, thi nogle af dem vare os ligesaa dyrebare som Slægtninge. Vejret var dejligt, og vi sejlede rask afsted for en frisk Østen-Brise; jeg passede Skjødet.

Da vi kom til Upernivik og ombord i Skibet, blev min gamle Ven, Mister Morta, meget glad ved at see mig igjen. Befalingsmanden Ull (Hall) var særdeles venlig imod mig, og ligesaa vare de Indfødte fra Vestlandet, John og hans Kone. Vi laae her en Dag, og paa Rejsen Nord efter anløb vi Tasiusak, hvorfra vi saa paa tre Dage kom til det Sted, hvor de Indfødte boede.

Da vi den følgende Dag satte Kurs efter deres nordligste Plads Eta, men endnu var et godt Stykke derfra, sagde jeg til min Kammerat Vestlændingen: »Se derovre mistede jeg min Ven.« Men han svarede: »Tal ikke derom,« hvorpaa jeg tav. Da Kaptajnen var gaaet sin Vej, sagde jeg paany: »Hvorfor forbød Du mig at tale?« Han svarede: »Officererne kunne ikke lide at høre Tale derom, for de troe, at Du voldte hans Død.« Saa sagde jeg: »Det faldt mig ikke ind, da jeg talte til Dig, at en Døbt kunde tænke Sligt?« Derpaa sagde min Kammerat ikke et Ord mere.

Alt som vi sejlede videre og vare komne forbi den nordligste Plads, styrede vi efter Vestlandet. Undervejs blev min Hustru syg af Sting, og det blev værre og værre. Endeligt sagde Johns Kone: »Jeg troer, hun skulde kopsættes (?). Jeg kunde have Lyst at probere det; dette er et meget farligt Tilfælde.« Jeg gav Lov til at forsøge, og hun gik bort for at hente sit Kopsætnings(?)-Instrument og anvendte det paa hendes Ryg og sagde: »Nu vil hun blive meget hed og have ondt ved at trække Vejret, men saa brug denne Vifte.« Derpaa satte hun sig ned ved hendes Side. Som hun havde sagt, kom Heden, og hun følte, som om hun var halv kvalt; men med Viftningen kom Aandedrættet tilbage. I denne Tilstand talte min Kone i Vildelse og sagde:

»Itakavsak vil komme over os« (?), og hun blev nu meget snaksom og fortalte Følgende: »Hør nu efter Noget, jeg vil fortælle. Jeg husker, at forrige Sommer kom der engang en Kiviktok hen imod mig, dengang Du (Hans) var paa Spæktogt til Upernivik. Om Aftenen gik jeg ned for at hente

Vand. Da jeg kom til den store Sten, kom der en Mand hen imod mig — han, som forsvandt forrige Aar; I huske nok, at han gik ud for at skyde og kom ikke tilbage. Da han var ganske nær ved mig, sagde han: »Jeg kommer til Dig, fordi Du er en Fremmed (fra det yderste Nord?). Jeg løb bort, fordi jeg var forelsket i Nepisaks Datter; men de (hendes Slægt) kunde ikke lide, at jeg spøgte med hende. Hun holdt ogsaa af mig, og da det blev os forbudt at gifte os, saa løb jeg bort. Jeg var ogsaa bleven kjed af at sye, thi hverken min Moder eller min Søster vilde sye mine Klæder. Det var Grunden til, at jeg flygtede bort fra Menneskenes Selskab, og Maaden, hvorpaa jeg sneg mig bort, var følgende: Jeg kjørte over til den modsatte Bred, og da jeg kom til en smal Aabning i Isen, lagde jeg min Bøsse og mine Vanter fra mig der og skubbede Slæden, hvorpaa var to Sælhunde, ud i Vandet. Derpaa gik jeg op paa Land og saae nu mine to yngre Brødre komme løbende. Da de kom hen til Slæden, begyndte de at jamre sig (i den Tanke, at jeg var omkommen) og strax vendte de om igjen. Men lidt efter ilede en Mængde Mennesker til og begyndte at søge i Vandet for at finde mig, endskjøndt jeg stod oppe paa Fjeldet og saae ned paa dem. Da de vendte hjemefter, og mine Brødre og Slægtninge jamrede over mig, stemte jeg i med. Men saa hørte jeg dem sige: »Det er, ligesom om Nogen græder histoppe,« og da jeg hørte dette, holdt jeg op. — Saa tav Kivigtokken, og jeg løb bort for at fortælle, hvad jeg havde hørt; men jeg veed ikke, hvordan det var, for saa snart jeg mødte en Anden, der gik ud for at hente Vand, havde jeg glemt, hvad jeg vilde fortælle.«

Hvad min Hustru her aabenbarede, var visselig sandt. Paa den Dag, da den omtalte Mand forsvandt, blev der gjort Efterspørgsel om ham. Hans to yngre Brødre fandt hans Slæde flydende paa Vandet og hans Vanter og Bøsse liggende paa Isen; men de søgte forgjæves efter

Ejermanden. Jeg troer ogsaa, jeg kan huske, at da vi gik hjem, hørte vi Klagelyd; og da vi kom hjem, hørte vi det Samme af Andre, at der var ligesom Nogen, der græd oppe paa Fjeldet. Dette er Slutningen paa min Beretning om min Hustrues Syn.

Medens vi sejlede videre mod Nord langs med Vestlandet, naaede vi ud for det yderste Punkt, hvortil Mister Morta og jeg vare komne paa vor Slædetur. Dette Land blev kaldet Kip An Tusen. Skibets øverste Herre Ull var al den Tid meget prisværdig — han undte næppe sig selv nogen Søvn. Vi rejste stedse videre Nord efter, imellem vort eget Land og Vestlandet, og mødte Pakis af umaadelig Størrelse. Og tilsidst bleve vi helt standsede af den: Isen sluttede os inde og drev os tilbage, jeg husker ikke, hvor mange Mil det var. Tilsidst begyndte vi at udskibe Lasten paa Isen af Frygt for, at vi skulde lide Skibbrud; men Dagen efter tog vi den ombord igjen, da Isen spredte sig. Vi styrede nu over imod vort Land (Grønlands-Kysten), og da Kaptajn Ull først gik i Land i en Baad, raabte de »Hurra!« fordi vi nu havde fundet en Vinterhavn.

Her saae vi mange Vildgæs paa Land, og den næste Dag gik jeg og een Mand til i Land, og vi fik fire af dem. Der var Masser af dem, men de vare meget vilde. En Dag, da vi gik til Fjelds, fandt vi Spor af Moskusoxer, dog ikke ganske friske Spor, og da vi kom ombord og fortalte dette til vor Befalingsmand, blev han meget glad ved at erfare, at der fandtes Oxer her.

Den 8de September drog fire af os, nemlig Doktoren, Mister Tarsta, John og jeg med Slæde ud for at opsøge disse Dyr. Vi rejste hele Dagen igjennem, og først efter 8 (engelske?) Mils Kjørsel gjorde vi Holdt og havde endnu ikke seet Spor af nogetsomhelst Levende. Dagen efter gik blot Mister Tarsta, John og jeg ud til Fods, efterladende Hundene; Doktoren blev alene tilbage for at lede efter smukke Stene. Vi søgte hele Dagen, men fandt

kun enkelte Spor af Oxer, og de vare heller ikke friske. Næste Dag gik vi i en anden Retning op over de østlige Høje, bag hvilke vi fandt et Indløb, der paa en lang Strækning var bedækket med Is. Vejen dertil gik over en udstrakt Slette. Vi naaede tilbage til Teltet om Aftenen. Igjen afsted næste Morgen i en ny Retning, men kom snart tilbage igjen. Medens vi om Aftenen havde travlt med at samle Stene til at fastholde Teltet med, kom min Kammerat hen til mig og hviskede: »Se der oppe paa Bakken, kan det være en Ræv?« Jeg vendte mig om og saae et utrolig stort Dyr,× hvis Ben næppe vare synlige paa Grund af dets langhaarede Pels. For Folk, som aldrig have seet Sligt før, seer det næsten frygteligt ud. Da det havde gloet en Tid paa os, nærmede det sig. Hundene begyndte at hyle og sønderrev deres Seletøj; men da de nærmede sig, angreb det dem og rejste med det Samme en Sky af Støv omkring sig selv. Da vi ikke kunde komme ganske nær, fyrede baade min Kammerat og jeg paa Afstand, men alligevel vedblev det at forfølge Hundene. Jeg veed ikke selv, hvor mange Skud vi maatte fyre, inden det faldt. Vi lod Hundene slæbe Dyret hen til Teltet, skar det op og gav os til at koge. Kjødet lignede Rensdyrkjød. Nakkebenet var utrolig stort. Næste Dag tilbage til Skibet, hvor vor Ankomst vakte stor Glæde hos Befalingsmanden.

Siden plejede vi at gaae paa Jagt, min Kammerat og jeg; af og til fangede vi en Sælhund, og paa denne Maade drev vi meget omkring sammen.

I Oktober besluttede Kaptajnen en Slædetur over Land, og vi begav os afsted med een Slæde. Men Sneen var meget dyb, og efter fire Mils Kjørsel lavede vi os en Snehytte og lagde os til at sove. Da vi vaagnede, bad Herren mig om at vende tilbage til Skibet og hente en Slæde til. Det gjorde jeg, og efter at have opholdt mig en lille Tid ombord i Skibet — de bad mig nemlig om at spise med dem — drog jeg afsted paany med to Slæder

× Moskusokse?

og flere Hunde, og derefter fortsatte vi Turen, min Kammerat med Befalingsmanden og jeg med Mister Tarsta. Vi gjorde Holdt, byggede Snehytte, fortsatte Rejsen endnu i to Dage, naaede Søen og gjorde saa Holdt paa Iskanten. Her sagde Befalingsmanden: »Imorgen kan I to gaae paa Jagt, saa gaaer Mister Tarsta og jeg videre til Fods.« Om Aftenen, da de kom tilbage, sagde Kaptajnen: »Imorgen vende vi tilbage til Skibet.« Dog maatte vi blive liggende endnu een Dag over formedelst Søndenstorm, hvorpaa vi drog afsted, naaede vor Snehytte og sov der; og efter nok en Dags Rejse rastede vi igjen, og da vi saa drog derfra, kunde vi øjne Skibet. Behageligt oplivede ved dette Syn standsede vi lidt for at holde Maaltid, hvorpaa vi Alle, raabende af Glæde, skyndte os med at komme ombord.

Efter vor Ankomst først paa Aftenen kom min Kammerat ind i vort Kammer, sigende: »Vor Fader er syg.« Jeg spurgte: »Er han meget syg?« — »Ja, han er meget syg.« Saa sagde jeg: »Og i Dag syntes han jo slet ikke at være syg.« Da jeg næste Morgen traf min Kammerat, spurgte jeg igjen: »Hvordan har Befalingsmanden det?« Han svarede: »Ligesom igaar.« Saa gik vi ud paa Jagt og skjød hver en Sælhund, men min Kammerat fik ikke fat paa sin. I flere Dage strejfede vi omkring til Fjelds, men saae intet Andet end nu og da nogle Harespor. Vi forsøgte ogsaa at jage langs Kanten af den aabne Sø, saae ogsaa undertiden Sælhunde, men de vare for sky. Nogle Dage senere blev det bedre med Befalingsmanden. Min Kone og Børnene forblev efter hans Ønske hver Dag i deres eget Kammer, men naar jeg kom hjem om Aftenen, gik jeg omkring og gjorde Besøg. Befalingsmanden, som nu hurtigt kom sig, sagde en Dag, at da han nu følte sig rask, kunde han have Lyst til at gaae ud næste Dag. Men da vi vare faldne i Søvn, bleve vi vækkede af min Kammerat, der kom ind og sagde: »Vor Fader er bleven meget syg.« Hvortil jeg svarede:

»Det er underligt, han var jo nylig saa rask.« Da jeg derefter gik hen for at see til ham, var han meget svag og tog sig bestandigt til den venstre Side af Brystet. Min Kammerat tiltalte ham, men fik intet Svar. Ved at see, at han ikke kunde leve, sagde vi indbyrdes: »Hvordan vil det gaae os, naar han ikke er mere, han var vor eneste Beskytter.« Da vi igjen havde lagt os til at sove, bankede den, som havde Vagt, paa vor Dør og sagde: »Befalingsmanden er død.« Ved at høre dette, sagde jeg til min Hustru: »Han siger, at Herren er død. Hvordan vil det gaae os herefter, thi han var den Eneste, som tog sig af os; hvor sørgelig en Nyhed, at han, som elskede os saa kjærligt, ikke længere er i Live!«

Nogen Tid efter lagde vi vor Befalingsmand i hans Grav. Da Dagene tog af, brød Isen op og førte os med sig, thi Skibet slæbte Ankeret efter sig i den stærke Storm. Baade min Kammerat og jeg raadede ham, der nu havde Kommandoen, til at kaste det andet Anker, og da han havde beordret Matroserne at kaste det, standsede Skibet. Men senere drev vi ned imod et stort Isbjerg. Han beordrede Matroserne at bestige Isfjeldet og fastgjøre et Varp. Men da ingen af dem vilde, besteg min Kammerat og jeg Isfjeldet. Det blæste forfærdeligt, og da vi skulde ned igjen, havde vi faaet Frost i Ansigtet. Skibet laa nu fastgjort til Isfjeldet. Dette var den første Fare, der mødte os, efter at Kaptajnen, der var saa paapassende og omhyggelig for os, var død. Da der havde dannet sig Is, men førend den havde nogen synderlig Tykkelse, sagde min Kammerat til den Øverstbefalende, at Isfjeldet vilde kæntre; men han ændsede det ikke og sagde, at det havde ingen Fare. Men eftersom Isen blev tykkere, begyndte vort Fartøj at hælde ved Lavvande, men rejse sig igjen med Højvande; tilsidst tog det til at trække Vand, og det saae ud, som om Isfjeldet vilde briste og opsluge det i Faldet.

Mod Slutningen af den mørke Aarstid, da Dagslyset

begyndte at vise sig, gik vi igjen paa Jagt. Vi saae Sælhunde, men de vare sky. Skjøndt der ved Springtid dannede sig Tyndis, havde vi ikke desto mindre aabent Vande hele Vinteren igjennem, undertiden i en $^{3}/_{4}$ Mils Afstand fra os. I den mørke Tid naaede det aabne Vand tæt ind til Skibet; men med Dagslyset trak det sig længere bort. Da Dagene længedes, gik vi til Fjelds, men saae ikke Spor af Oxer. Vi fik kun nogle Harer, hvor mange husker jeg ikke.

En Gang, da Solen var kommen igjen, hørte jeg, at jeg skulde straffes paa Orlogsvis. Matroserne sagde: »I Morgen Kl. 9 skal Du bindes og bringes ned i Smedien. Mister Tarsta vil komme og hente Dig. Spis din Frokost uden Frygt; hvis Du røber Frygt, vil Du blive værre behandlet.« Da jeg hørte dette, ynkedes jeg over min Hustru og mine smaa Børn. Da vi næste Morgen henimod Frokosttid stod op, gav vi os allesammen til at græde: min Hustru, vor lille Datter og jeg selv. Vor lille Søn sagde: »Hvad græde I for?« Men af bare Medynk kunde vi ikke svare ham. Endeligt bragte de os vor Frokost, og skjøndt uden Lyst gav vi os til at spise; da bankede det med Et paa Døren. Den gik op, og Mister Tarsta traadte ind med smilende Aasyn og sagde: »God Morgen (paa Dansk), spise I?«, hvorpaa han gik hen og kjælede for vore Børn, endnu bestandig venligt smilende. Saa gik han igjen, og jeg følte en Sten lettet fra mit Hjerte, og jeg takkede Gud for, at han havde vist Naade mod en stakkels, lille Skabning. Lige siden Kaptajnens Død havde forresten Mister Morta, Mister Tarsta, Mister Blaine, Præsten og flere af Matroserne været ganske venlige mod mig.

Med den tiltagende Dag gik min Kammerat og jeg ud paa Jagt, og en Gang sagde jeg til ham: »Hvorfor have de dog den afskyelige Skik?« (Legemsstraf?) Min Ven svarede: »Dine og mine Sædvaner ere til at skamme sig over (de hvide Mænd foragte os?) Men jeg kan ikke

tale derom.« Derpaa tav jeg længe stille, men sagde saa: »Endskjøndt jeg har en svag Forestilling om denne Skik, forstaaer jeg den dog ikke ganske. (?) To Gange (har jeg seet den?) først i Tartikene (hos Doktor Kane?) og den anden Gang i Tark-Eise (hos Doktor Hages?).« Hvorpaa han svarede: »Ja, i Orlogsmændene kan de ikke opgive den Skik. Jeg vilde ønske jeg kunde hevne (?) en Slægtning af mig, en Vestlænding, som blev behandlet paa samme Maade. Ligeledes saae jeg engang en Tuluk, en meget smuk Yngling (udsat for samme Behandling?). Men vi stakkels Indfødte maae være saare forsigtige med hvad vi gjøre.« Da han havde endt, tilføjede jeg: »Nu først begynder jeg at forstaae Meningen af denne afskyelige Skik; da jeg var ung, vilde jeg ikke troe paa den; jeg troede aldrig, det blev sagt i Alvor, og jeg forstod heller ikke rigtigt Engelsk. Hvis jeg kommer tilbage, troer jeg ikke, at jeg gaaer ud mere med Amerikanerne, men skulde der komme Engelskmænd, som ønske mig, saa gaaer jeg nok med. Man siger, de ere bedre.« Paa denne Maade snakkede vi om de Ting, vi havde seet paa vore Rejser.

Efter Solens Gjenkomst fik jeg engang en Sælhund ved Maupok-Fangst (ved at lure ved Aandehullerne). Min Ven fik ingen. Han og Doktoren og Præsten gjorde en Udflugt paa Slæde, men efter tre Dages Forløb kom de tilbage uden Doktoren; det var for at faae Slæden gjort i Stand; og saa vilde de, at jeg skulde følge med, med en anden Slæde. Næste Morgen drog vi afsted, og om Aftenen traf vi Doktoren, godt forvaret i sin Snehytte. Da vi havde sovet, drog vi afsted, rejste hele Dagen igjennem og standsede om Aftenen ud for et aabent Vand, og om Morgenen gik min Ven og jeg paa Jagt langs Kanten af Isen. Jeg dræbte to Sælhunde, men fik kun fat i den ene af dem, da den anden blev reven bort af Strømmen. Min Ven skjød een, men mistede den paa samme Maade. Da vi kom hjem, blev der ganske hedt i vores Snehytte; thi vi gav os til at koge Kjød og forsynede vor Lampe

med rigeligt Spæk; den var efter de Indfødtes Skik, med en meget stor Væge. Næste Morgen gik vi Sønder paa ad Iskanten. Doktoren sagde, at det var deres Hensigt at naae Sydpynten, og spurgte mig, hvor naar jeg mente, at vi kunde være tilbage igjen. Jeg sagde: »Imorgen«, men han paastod: »Vi maae see at være hjemme i Aften.«

Vi drog afsted og vandrede hele Dagen, men naaede ikke vort Maal førend Midnat. Her hvilede vi en Stund, drog igjen afsted og kom helt udmattede tilbage. Det var ogsaa en Tørste-Tur, for vi kunde hverken faae Vaadt eller Tørt, førend vi kom hjem, og vi maatte ligge paa den bare Sne. Doktoren og Præsten faldt i Søvn, og jeg var selv nær derved, men da jeg var bange for at Kulden kunde være farlig, vækkede jeg dem efter en kort Søvn. Hvor glædeligt, da vi naaede vore Slæder og kunde sætte os paa dem igjen! Vi mødte ogsaa John, som havde ventet paa os og var gaaet ud for at søge os op og bringe os Noget at leve af. Efter at have hvilet og spist drog vi videre, og hvor der ingen Iskant var, vare vi nødte til at bære Slæden. Paa den anden Side (?) naaede vi min Kammerats Hunde, og derfra igjen vor Snehytte.

Efter at vi der havde sovet, drog Doktoren og John afsted i Slæde til det Indre af Fjorden, medens Præsten og jeg bleve tilbage. Jeg gik et Par Timer paa Jagt langs det aabne Vand, men uden Held, da jeg slet ingen Sælhunde saae. Da jeg kom tilbage, vare Doktoren og John endnu ikke komne. Det blev Aften, og de kom først ganske sent; de havde dræbt en Bjørn — en lille Hunbjørn. De bragte den hel og holden paa Slæden, og her blev den først flenset. Vi forbleve her den følgende Dag for at lade vore Hunde udhvile; men saa begav vi os paa Hjemvejen. Vi rejste hele Dagen og ligeledes en Del af Natten og kom ombord paa Skibet næste Morgen Kl. 8.

Medens Havet ud for os var tilfrosset, plejede vi at vandre ud og iagttage to Aandehuller; men vi fik ikke fat i Sælhundene. Derefter begyndte vi at snakke om at gaae

ud efter Moskusoxer, og i Begyndelsen af Maj drog vi afsted i Slæde, John og jeg alene. Vi rejste hele Dagen, følgende Dalkløfterne mellem Fjeldene, men uden at træffe et levende Væsen; kun saae vi enkelte Spor af Harer. Om Aftenen standsede vi og byggede Snehytte og havde en Lampe, som de Indfødte bruge dem, med Spæk og en Gryde over. Vi havde Hundeføde med os, og Pamikes (?), indeholdende Frugt og Sukker*), og der var fuldt op baade for vore 8 Hunde og for os selv.

Her bleve vi to Dage, men søgte forgjæves efter Oxer. Den tredie Dag begav vi os ned fra Højderne og flyttede til en Fjord, der hedder Ingeverman-Bay, hvor vi byggede vor Snehytte paa Iskanten. Næste Dag kjørte vi ind i Fjorden, og da vi kom til et Isfjeld, gjorde vi Holdt. Medens min Ven undersøgte Egnen gjennem en Kikkert, blev jeg paa Slæden, da han pludseligt udbrød: »Aa! kom og kig, jeg seer en lille Moskusoxe bevæge sig paa Sneen.« Saa gik jeg hen for at see og saae Noget ligesom en stor Sten, der rørte sig, og da vi vedbleve at spejde, opdagede vi 9 andre i samme Retning og skyndte os efter dem, men de vare meget langt borte, højt tilvejrs. Over Isen gik det rask, da vore Hunde begyndte at blive ivrige, og da vi naaede Land, gik min Ven foran, for at hindre Hundene i at gjøre for megen Støj. Det varede længe, inden vi naaede op til dem. Saa løste vi Spandet. Da Bæsterne fik Øje paa Hundene, samlede de sig i en Rundkreds med Hornene udefter. Min Kammerat sagde til mig: »Deres Sædvane er den, at naar de ville angribe Hundene, trække de sig først tilbage, men styrte saa pludseligt frem og trække sig herefter igjen tilbage, skærpende deres Horn ved at gnide dem imod Jorden.«

---

*) Rimeligvis Pemmikan (tørret og pulveriseret Kjød, blandet med Fedt, og undertiden ogsaa for Velsmagens Skyld tilsat med tørret Frugt), der har været et staaende Fødemiddel baade paa Amerikanernes og Englændernes Polar-Expeditioner. Red.

Da han havde talt, fyrede vi, og der faldt nogle. Men se! En stor Hanoxe trak sig tilbage og foer derpaa pludseligt løs paa Hundene. Det var forfærdeligt at see Sneen rejse sig som en Sky omkring ham. Saa trak han sig atter tilbage, idet han stadigt vendte Hornene mod Hundene.

Vi bleve ved at fyre, til vi havde skudt dem alle, saa at vi fik 9 Oxer paa een Dag. Da vi begyndte at flaae dem, sagde min Ven til mig: »Naar Du finder en Oxe uden Blod i Bughulningen, saa fyld Sne i den, paa den Maade faae vi Drikkevand; vi trænge haardt dertil.« Og da jeg saae een uden Blod, gjorde jeg, som han havde sagt, og Sneen tøede hurtigt, saa vi bleve vel forsynede med Drikkevand. Da vi havde baaret alt vort Vildt ned fra Fjeldet, begav vi os til vor Snehytte og fik os et godt Maaltid Kjød. Næste Morgen hentede vi mere, og siden gik jeg flere Gange, indtil vi havde samlet Alt i Snehytten. Derpaa tog vi endnu en Dags Hvile og begav os saa tilbage til Skibet, hvor vi ankom den næste Morgen.

Ombord havde de været meget bange for os og troede, vi vare omkomne. Følgeligt bleve de glade, da vi nærmede os og raabte til dem, at vi havde faaet 9 Moskusoxer. Efter tre Dages Ophold drog vi igjen ud med to Slæder, jeg med Mister Tarsta og min Kammerat med Mister Maje. Paa en Dag naaede vi Snehytten og opdagede ved vor Ankomst endnu en Oxe. Vi lagde os til at sove og gik næste Dag til Fjelds, jeg med Mister Tarsta og min Ven med Maje. Vi gik henimod det Sted, hvor vi Dagen i Forvejen havde seet Dyret. Som vi spejdende nærmede os, fik vi Øje paa en Oxe, og ved at see nøjere til opdagede jeg endnu otte. Jeg gik til Fods henimod den første Oxe, idet jeg bød min Kammerat følge efter, naar jeg gjorde Tegn med Haanden. Da jeg kom ganske nær til Dyret, vinkede jeg, hvorpaa John kjørte til med sin Slæde. Min Bøsse havde jeg ladet blive paa Slæden, saa da han kom, sagde jeg: »Jeg vil løbe ned og hente min

Bøsse.» Da jeg kom med den, havde han allerede skudt flere Gange og truffet, men vi fik ikke dræbt Dyret, førend jeg kom til og hjalp ham. Da vi havde udtaget Indvoldene, gik vi efter de andre otte.

Vi fandt dem græssende hver for sig, men saa snart de fik Øje paa Hundene, samlede de sig og dannede en Ring. Vi fyrede paa dem og nedlagde dem alle otte. Da vi havde begyndt at flaae dem, sagde min Kammerat: »Nu vil jeg koge Kjød og lave Kaffe, medens Du flaaer«, og da Maaltidet var færdigt, og vi havde spist, gjorde vi os færdige med at flaae Oxerne og skjære dem op, belæssede Slæderne og vare tilbage, inden vore Ledsagere endnu vare ankomne. Men lidt efter kom de, og da vi havde sovet, drog vi afsted med begge Slæder for at hente Kjødet og fik det altsammen bragt ned fra Fjeldet. Næste Morgen vendte vi tilbage til Skibet.

Skjøndt vi havde alt det meget Kjød at hente hjem, forbleve vi dog adskillige Dage ombord for at udhvile os. Derpaa begav vi os igjen afsted, jeg som sædvanligt med Mister Tarsta og John med Mister Maje. Da vi vare komne Halvvejen, opslog vi Teltet og naaede næste Morgen vor sidste Lejrplads, hvor Kjødet var. Efter en Dags Hvile gjorde vi en Udflugt op i Fjorden, for at undersøge dens Indre. Ved Enden af den fandt vi en Gletscher, og Fjordens inderste Del var ogsaa belagt med stadig Is, hvorpaa laae Masser af Stene. Vi gjorde en Tegning af Fjordens Indre og foer saa søværts igjen. Undervejs slog vi Teltet op paa Isen, men naaede tilsidst vort Kvarter. Næste Morgen gik vi over til Fjordens modsatte Bred og gik der til Fjelds, hvor Mister Maje tog Solhøjde i Middagsstunden. Da vi tog her fra, rejste vi et langt Stykke Vej, vendte tilbage om Eftermiddagen og byggede en Snehytte om Aftenen. Atter rejste vi ned paa Isen, fandt Sporet af to Oxer, og da vi fulgte det, traf vi paa en Ko med sin Kalv og nedlagde dem begge. Endeligt naaede vi Lejrpladsen og derfra igjen Skibet.

Snart derpaa gjorde vi endnu et Par Udflugter og fik hver Gang et Par Oxer, men derefter ophørte vor Jagt, da Landet var for vaadt. Dog fik min Ven og jeg i Juni Maaned nogle Utokker.

Omtrent paa denne Tid var der Udsigt til, at Baade kunde udsendes Nord efter, uagtet den svære Pakis, som stedse var i Drift, i høj Grad vanskeliggjorde det, og to Baade med Proviant bleve transporterede $^3/_4$ Mil over Isen. Min Kammerat spurgte, om vi skulde følge med paa denne Rejse, men vor Øverste svarede: »Nej, det er bedre, at I blive ved Skibet for at samle Proviant.« Baadene drog derpaa afsted, men næste Nat kom den ene tilbage, og Mister Tarsta, som kommanderede den, sagde, at de havde lidt Skibbrud: Isen havde knust den anden Baad. Noget af Lasten var gaaet tabt, men alt Mandskabet var frelst. Nu vare de komne for at hente en Skindbaad og mere Proviant. Da Isen aabnede sig, begav de sig afsted, men i Begyndelsen af Juli kom en Mand tilbage med den Besked, at efterat have rejst 6 Mil kunde de ikke komme videre. De vare indesluttede og afskaarne fra Skibet.

Først i August forlod vi Havnen med Skibet og søgte at naae dem; men vi bleve standsede af Isen. Vi affyrede Kanonen for at give dem Varsel; men de kunde ikke høre os, og saa vendte vi om. Om Aftenen sprang der en stærk Storm op fra Nord. Ud paa Morgenen havde jeg lagt mig til at sove, men Kl. 8 blev jeg vækket med Ordre til at bringe dem et Brev og kalde dem tilbage. Først roede de mig til Land paa et Sted, hvor jeg ikke kunde lande, da der ikke var Fodfæste skabt paa Iskanten; derpaa bragte de mig hen til et isfrit Sted paa Kysten, men her maatte jeg klatre op ad en høj Klippe, der saae ganske ubestigelig ud, med en Afgrund ved Siden. Tænk min Glæde, da jeg naaede Toppen! Jeg drog nu afsted og rejste hele Dagen, og da jeg endeligt fik Øje paa Isen igjen og opdagede to Mænd ved Vandkanten, blev jeg let

tilmode. At komme hen til dem var imidlertid vanskeligt, da der stod Vand over Isen. Da jeg naaede dem og spurgte om de Andre, underrettede de mig om, at de vare en halv Mil derfra. Der var Mister Tarsta og Doktoren, og da jeg havde Brev til Doktoren, gik jeg derhen. Jeg fortalte dem, at vi igaar havde forsøgt at komme til dem med Skibet, men vare blevne nødte til at vende om, at vi saa havde affyret Kanonen for at give dem Underretning, og at vi nu ventede paa dem for at tiltræde Hjemrejsen.

Mister Tarsta sagde: »Isen har været aldeles ufremkommelig.« Da jeg havde sovet, gik jeg om Aftenen tilbage med Doktoren. Vi rejste hele Natten og naaede Skibet næste Dag ved Middagstid.

Endnu i August kom ogsaa de Andre tilbage, medens Skibet endnu blev opholdt af Isen. Hver Dag gik jeg til Fjelds for at holde Udkig med Isen; thi Befalingsmanden havde sagt, at jeg maatte give Varsel, saasnart den begyndte at spredes. Den 11te August fødte min kjære Hustru et Barn — hvilken Lykke, at det gik saa godt! Hun havde det snart godt igjen, og da Begge befandt sig vel, gik jeg igjen op paa Fjeldet for at passe paa Isen. Jeg fandt, det begyndte at klare, og skyndte mig ned til Kaptajnen og sagde: »Isen har spredt sig, vi bør gaae til Søes endnu i Dag.« Da han hørte dette, gik han strax i Land, kom hurtigt ombord igjen og gjorde klar til at rejse. Det var den 12te August om Eftermiddagen, at vi lettede. Men to Dage senere sad vi fast i Pakisen og bleve med den førte Syd paa. Medens vi saaledes vare indespærrede, fangede min Ven og jeg Sælhunde hver Dag og begyndte at samle Forraad af uflensede Sælhunde. Paa samme Tid, medens Skibet laa ubevægeligt imellem Ismasserne, oprejste de et Telt paa Isen og fyldte det med Brød. Da vi kom ud for Kap Allikisak, sprang en Søndenstorm op. Det var bælmørk Nat, og Isen begyndte at bevæge sig Nord efter, pakkende sig sammen, saa den

ene Flage taarnede sig over den anden. Endeligt begyndte det at knage gruopvækkende i vort Skib formedelst det haarde Tryk, og jeg tænkte, vi maatte knuses.

Da vi bemærkede dette, bragte vi vore Koner og Børn ned paa Isen og skyndte os at hente vor Smule Bagage, som vi lagde ikke ret langt fra Skibet. Derpaa brød Isen op tæt ved Skibet, og dets Ankertov sprang; men i det rædsomme Mørke kunde vi kun høre Stemmerne af dem ombord, og da Skuden kom i Drift, troede vi, at den var i Færd med at synke. Her vare vi nu tilbage, min Kammerat og jeg med vore Koner og Børn og Tulukkerne, i Alt 19 Mennesker, og to Baade havde vi med os, hvorimod der ingen Baad var med Skibet. Da de Andre drev fra os, mente vi, de gik tilbunds, medens vi selv befandt os i en ynkelig Tilstand af Bedrøvelse og Graad.

Især beklagede jeg dog min stakkels, lille Kone og Børnene i den frygtelige Snestorm, og jeg begyndte at tænke: »Har jeg selv opsøgt denne Fare ved at drage til det Nordlige? Nej, der er et barmhjertigt Forsyn, der vaager over os.« Langt om længe faldt vore Børn i Søvn, og vi tildækkede dem for det skrækkelige Snefog med Oxehuder. Ved Daggry sagde vor Anfører Tarsta, at han vilde søge til Land, saasnart de havde faaet lidt at spise, og efter at have kogt Mad, begav de sig paa Vej henimod en Ø, som hedder Pikiulek, men inden de kunde naae den, bleve de standsede af nydannet Is.

Omtrent paa denne Tid fik vi Øje paa Skibet, som til vor store Glæde stod ned mod os med Dampen oppe, og jeg troede, de vilde faae Øje paa os; men med Et vendte de, og samtidigt kom der en heftig Byge fra Nord.

Da vore Tulukker drog afsted for at naae Land, bad de os om at følge med, men baade min Kammerat og jeg foretrak at blive, hvor vi vare, da vi vidste, at de ikke vilde naae Kysten. Kokken gjorde os Selskab; thi, sagde han, det var Synd at forlade os. Efter en Stund vendte de Andre tilbage, da de ikke kunde naae Land.

Det stormede voldsomt fra Nord, og den svære Søgang drev os over imod Vestlandet. Pludseligt gik den Isflage, hvorpaa vi befandt os, over i to Dele, og vi bleve adskilte fra Teltet, hvor vi havde vort Forraad af Brød. Da Isen naaede Vestlandet, standsede den og skruede sig op omkring os. Her lavede vi saa en Snehytte. Min Kammerat kjørte derpaa ud i Slæde, og tænk, hvor heldigt! han fik Øje paa Teltet. Strax begav vi os afsted og slæbte en Baad med os for at hente noget Brød. Vi fyldte den og trak den saa over Isen til vor Lejrplads. Da vi forlod vore Koner og Børn, var jeg bange for, at de skulde blive opædte af Bjørne, medens vi vare borte, saa jeg blev glad ved at finde dem uskadte. Nu fik vi os et godt Maaltid. Det var første Gang, vi spiste os mætte, siden vi havde forladt Skibet.

Den næste Dag raadslog vi, om vi ikke skulde flytte over paa den Flage, hvor Teltet stod, da den var meget stor og kunde være som en Ø for os om Vinteren. Vi besluttede os dertil og bragte først den ene af Baadene derover, ladet med Brød og Husgeraad, hvorefter vi siden gjorde ligesaa med den anden. Min Kone og Datter belæssede Slæden med vore smaa Ejendele og trak den selv, og min Kone bar tillige den lille Spæde i sin Hætte paa Ryggen. Vor Søn var dengang 7 Aar og vor mindste Datter 4, og disse smaa, stakkels Væsener maatte gaae over den ujævne Is. Selv hjalp jeg til med at slæbe Baaden; det var et bedrøveligt Syn. Da de ikke kunde vinde med, lovede jeg min Kone at vende tilbage til hende. Dette gjorde jeg ogsaa tilligemed en af Matroserne, saasnart vi havde faaet Baaden i Behold paa det nye Sted, og da min lille Datter Sofie Elisabeth var meget træt, satte vi hende paa Slæden, og der kom flere af Folkene til og hjalp os. Da vi vare færdige med Omflytningen, vendte vi Bunden i Vejret paa Baaden, og jeg og min Familie sov under den, medens Tulukkerne ind-

rettede sig i Teltet, og Vestlænderne byggede sig en Snehytte.

Næste Dag byggede vi en Snehytte midt paa Isflagen. Tænk! den skulde blive vort Opholdssted for hele Vinteren. Efter en Dags Rast gjorde min Kammerat John og jeg en Tur i Slæde ind mod Land, og da vi nærmede os dette, stødte vi paa ny Is. Jeg blev tilbage for at søge efter Sælhunde-Aandehuller, medens han kjørte videre for at naae Strandbredden. Jeg fandt nok nogle Huller og hørte ogsaa Snøften; men da Isen var dækket af Sne, kunde jeg ikke faae fat i Sælhundene, som bleve skræmmede ved Støjen. Min Kammerat havde været oppe paa Land og seet Spor baade af Harer og Ræve.

Da vi kom hjem, tog vi den Beslutning, at flytte paa Land den følgende Dag. Men om Morgenen satte vor Isflage sig i Bevægelse og drev Sønder efter til Søes, saa at vi ikke havde Andet at gjøre end at blive, hvor vi vare; derefter førtes vi uophørligt mod Syd hele Vinteren igjennem. Efter nogen Tid fik vi Land i Sigte, men det forsvandt igjen snart. Hver Dag gik min kjære Kammerat, Vestlændingen John, og jeg paa Jagt, og saaledes lykkedes det ham ogsaa at faae en Sælhund. Hvilken Glæde engang at faae et Maaltid Kjødmad og at faae sine Lamper fyldte med Spæk. Derefter fik jeg ogsaa en lille Sælhund. Vidunderligt, at vi bleve saaledes velsignede med Sælhunde til vort Ophold, og saaledes vedblev det hele Vinteren igjennem.

En Gang, da vi vare ude sammen, faldt jeg igjennem Isen med begge Ben. Min Kammerat spurgte: »Er Du bleven vaad?« Jeg svarede: »Nej, jeg blev ikke vaad.« Da vi havde jaget nogen Tid, vendte vi hjem efter, men i nogen Afstand fra vor Lejr bleve vi pludseligt overfaldne af en stærk Nordenstorm med voldsomt Snefog, saa at vi begge fore vild. Da jeg var bleven meget træt, stod jeg stille og saae op mod Himlen og opdagede et

Mylder af Stjerner. Derefter begav jeg mig igjen paa Vej, men kom til en bred Revne, og da jeg saa gik tilbage, stødte jeg paa aabent Hav. Nu troede jeg, at min sidste Dag var kommen, og jeg tænkte paa, hvor ynkeligt min arme Hustru og mine Børn vare stillede paa en Isflage midt i Havet, og fremsagde saa min Bøn:

»Jesus led mig ved Haanden
Saalænge jeg lever hernede;
Slip mig ikke.
Hvis Du ikke bliver hos mig, maa jeg falde;
Men i Din Nærhed er jeg sikker.«

Da jeg var færdig med disse Ord, krøb jeg op paa en Dynge Isblokke og saae en Stjerne komme frem lige over Randen af Isen; men det var ingen Stjerne, det var min Kammerat, der havde tændt en Fakkel og viste den rundt til alle Sider fra det højeste Punkt af den ujævne Is. Jeg gik i Retningen af det, jeg saae, men undervejs traf jeg igjen paa en bred Revne, vendte om og gik frem efter paa et andet Sted, saae igjen Noget ligesom et Lys, men blev igjen standset af Revnen. Medens jeg stod her, hørte jeg Folk nærme sig, og da de vare tæt ved mig, raabte de: »Er det Dig, Hans?« Jeg svarede: »Ja«, hvorpaa de sagde: »Vi havde nær skudt paa Dig, i den Tro, det var en Bjørn.« Jeg svarede: »Aldrig har jeg haft Grund til at være Nogen saa taknemmelig som Eder, da jeg slet ikke vidste, hvorhen jeg skulde vende mig.« Da jeg kom hjem, fandt jeg, at min Hustru og mine Børn havde været meget bekymrede for mig; men jeg takkede Forsynet i det Høje.

Medens vi hele Vinteren saaledes drev paa Isstykket, fik min Kammerat og jeg jævnligt en Sælhund, og vore Lamper vare aldrig slukkede af Mangel paa Tran. Var vort Forraad undertiden næsten opbrugt, hændtes det stadigt, at den Ene eller den Anden af os fangede. Lige før Jul traf det just saaledes, at hver af os fik en Sælhund. Hvor frydeligt, at vore Lamper vare vel forsynede til Julen! I Juletiden slap al vor Proviant op med Undtagelse af Brød; men det trøstede os, at Dagslyset var nær.

Da Solen atter viste sig paa Himlen, traf vi en Mængde Tejster og gjorde en god Fangst, da vi vare vel forsynede med Skydevaaben; jeg alene havde fire, nemlig: 3 Rifler og 1 dobbeltløbet Fuglebøsse, og Hagl havde vi nok af. Med disse Ting havde jeg og min Ven John været saa betænksomme at forsyne os rigeligt, førend vi gik fra Skibet.

Skjøndt Solen nu skinnede, var der dog intet Land at see, og det var i Sandhed skrækkeligt at tænke, at baade vore Koner og Børn og Tulukkerne, vore Ledsagere, sandsynligvis maatte sulte ihjel. Men Forsynet hjalp os og forsynede os hele Vinteren med Sælhunde. Medens vi boede paa vor Is-Ø, traf vi baade paa Klapmydser og sortsidede Sælhunde, og de afgav rigelig Føde for os.

Da vi vare komne langt Sønder efter, hændtes det i en bælmørk Nat og ved en svær Sø, at Isstykket, vort Tilflugtssted, igjen spaltedes i to Dele — just tæt ved vore Snehytter. Da jeg om Morgenen gik udenfor, havde Søen lagt sig noget; men Isstykket, hvorpaa vort Snehus stod, var svundet ind til en lille, rund Plet. Hvor underfuldt! Der maa være en alkjærlig Fader over os.

Nogle Dage efter, da vi vare gaaede til Sengs, hørte vi Skud. Jeg løb udenfor, og min Kammerat udbrød: »Vi have faaet os en stor Bjørn; hvor rart, vi kunne nu faae Bjørnekjød!«

Da vi kom endnu længere Syd paa, syntes Isen omkring os mere spredt, og tilsidst besluttede vi at søge Land, skjøndt der endnu intet var i Sigte. Samtidigt fik vi igjen stærk Søgang. Vi satte af i Baaden, som var svært lastet, og kom ret godt frem, men naar Søerne kom rullende, saae det ud, som om de vilde opsluge os,

hvorfor vi undertiden maatte lægge til ved forskjellige Isflager. Efter nogle Dage fik vi tilsidst Land i Sigte.

Atter tyede vi op paa et Stykke Is, men om Natten rejste der sig en svær Søgang. Vi sov med vore Børn i Baaden; de Andre havde Teltet. Men da Søen voxede endnu højere, skyllede den tilsidst op over vor Hvileplads, saa de vare nødte til at flytte Teltet op paa Toppen af en sammenskruet Bunke Is, hvorpaa vi Alle maatte holde Baaden. Børnene bleve lagte inden i den, men Fruentimmerne hjalp os. Naar Søen begyndte at rokke Baaden, holdt vi Alle fast ved Rælingen, men naar Søerne kom, saae det ud, som om de vilde opsluge os. Vi anstrengte os til det Alleryderste, hver Gang Søen begyndte at løfte os, og hver Gang Brændingen drog sig tilbage, trak vi Baaden til Vindsiden, fordi der var Fare for, at vi kunde blive skyllede ned i Søen mod Læ, og saaledes bleve vi ved, til vi havde faaet den tæt ud til Kanten af Isen. Men nu naaede Søen Teltet, som var bragt op paa Ishøjen. Det var i Sandhed rædselsfuldt! Hver Gang Søen skyllede over os, var vi i Vand til op paa Livet, medens vi af alle Kræfter klyngede os til Baadens Ræling, og hele Tiden hørte man kun Raabet: »Brug nu alle Eders Kræfter.«

Henimod Morgen lagde Søen sig, og da det blev lyst, bemærkede vi nogle mindre Isflager, som syntes mindre udsatte for Søgangen. Jeg talte til min Kammerat John om at flytte over paa en af disse, og vor Anfører Tarsta samtykkede heri. Vi satte Baaden i Vand og flyttede over til en mindre Flage, som vi fandt meget bedre, thi den blev ikke overskyllet. Da Søen blev mere rolig, drog vi videre. Sælhunde var der nok af, saa vi havde ikke Mangel paa Kjød, og vi plejede at tage Hvile paa Isflagerne omkring os. En Nat hændtes det, at Isstykket, hvorpaa vi havde lagt op, skiltes ad midt imellem Teltet og Baaden, hvori jeg sov. Jeg sprang over paa den anden Side, medens det Stykke, hvorpaa Baaden stod, hurtigt drev af med Mister Maje, som sad i Baaden, og

nu vare vi skilte fra dem ved Vandet. Vor Anfører bad Matroserne om at bruge et Isstykke som Baad (Flaade) og prøve at naae ham; men de vægrede sig. Aldrig havde vi følt os saa ulykkelige som i dette Øjeblik, da vi mistede vor Baad. Tilsidst sagde jeg til min Kammerat: »Vi maae alligevel forsøge paa at faae fat paa den.« Derpaa lavede vi os en Umiardluk (bogstaveligt: en daarlig Baad) af et Isstykke og naaede paa denne Maade over til det andet Stykke Is, og da vi nu vare tre Mand, kunde vi tumle Baaden og faae den sat i Vandet; men idet vi skjød den over Kanten, sank den saa stærkt, at Mister Maje faldt i Vandet. I samme Nu sprang min Kammerat ned i Baaden og fiskede ham op. Vi begav os nu paa Tilbagevejen; men imidlertid var Isen skruet sammen og standsede os. Saa maatte vi Tre alene hale Baaden op paa Isen (?). Det var da nærved at blive Nat, og vor Ledsager, som var falden i Vandet og nu laa i Baaden, var lige ved at fryse ihjel. Jeg sagde til min Kammerat, at hvis han forblev der, vilde han døe; dersom han kunde gaae omkring, vilde det være bedre. Jeg havde før været Vidne til Sligt. Derefter bad vi ham om at staae op. Da han første Gang rejste sig, faldt han omkuld, men da han havde gaaet omkring en lille Tid, blev det bedre med ham. I Dagningen opdagede vi vore Venner tæt ved, Isstykkerne sluttede sig sammen, og efter at have undersøgt Vejen kom de Andre over til os og hjalp til med at trække Baaden over.

Da vi havde forladt dette Sted, kom vi igjen ind i Skrueisen; intet Levende var der at see, og nu begyndte vi at mangle Føde. Sælhundekjød havde vi ikke mere af, og den næste Dag skulde det sidste Brød deles imellem os. Jeg havde lagt mig til at sove, fordi jeg senere skulde have Vagten, da jeg pludseligt bliver vækket ved at høre Folk tale om en Bjørn, og da jeg rejste mig, saae jeg en Bjørn komme henimod os. Jeg sagde til de Andre, at de skulde lægge sig ned omkring Baaden for at efter-

ligne Sælhunde, medens min Kammerat og jeg gik hen imod Bjørnen, der snart forsvandt og snart igjen kom til Syne bag Isknoldene. Vi ventede, til han var os ganske nær, hvorpaa min Kammerat skjød, derefter dræbte jeg den helt. Nu kom de Andre og hjalp os at slæbe den hen til Baaden. Hvor vidunderligt førte Forsynet os gjennem denne Vinter, altid sørgende for Føde til os! Tilsidst vare vi udfor den fjerneste Deel af Vestlandet. Skibet havde vi forladt højt oppe i Nord, og nu vare vi nær Tulukkernes Land, uden at der var tilstødt os virkelig Ulykke. Førend vi havde opbrugt det Sidste af vort Bjørnekjød, aabnede Isen sig; vi begyndte at fange Sælhunde og fik Land i Sigte, og da vi nærmede os det, mødte vi et Skib.

Engang om Eftermiddagen, medens vi søgte ind mod Land, fik vi Øje paa et Skib, der dampede Nord efter. Vi prøvede paa at række det; men Natten faldt paa, og vi bleve standsede af Is. Paa samme Tid rejste der sig en tyk Taage. Om Natten viste vi to Lys ved Baaden, saa store som muligt, for at Folkene ombord skulde faae Øje paa os. Efter Midnat lagde jeg mig til at sove, da de Andre vare staaede op. Henimod Morgen vaagnede jeg ved at høre dem tale om »Skib«, og da jeg rejste mig, saae jeg det komme frem i Taagen. Jeg gik øjeblikkeligt i min Kajak, og da jeg kom hen til dem, spurgte de mig: »Hvem ere I?« Jeg svarede: »Nord Polen mut Polaris Bebeles (peoples?).« Saa spurgte de videre: »Hvordan har I det?« Jeg svarede: »Kaptajn Ull Diet!«, hvorpaa de sagde til mig: »Hvor er Eders Skib?« Jeg: »Vi forlod det forrige Aar.« Ved at høre dette, sagde de til mig: »Følg blot lidt med paa Siden af Skibet; vi skal snart standse det.«

Da vi havde naaet mine Ledsagere, lagde de bi og tog dem ombord. Jeg var den Første, som satte Fod paa Dækket, snart fulgt af de Andre, og da vi Alle vare komne ombord, var det, som om vi allerede vare i

Land. Baade Skibsføreren og alle Matroserne vare særdeles gode imod os og beklagede os, der med vore Smaabørn havde tilbragt hele Vinteren paa et Stykke Is. De gav os Piber og Tobak; men allerførst et godt Maaltid Mad. Af lutter Omhu var deres Kaptajn ganske som en Landsmand mod os.

[Nu følger i Beretningen, hvorledes Skibet, efter at have endt sin Hvalfangst, bragte de Skibbrudne i Land paa Amerikakysten til »Nevland«. Der omtales nærmere, hvor kjærligt de bleve modtagne og behandlede allevegne, samt deres Forundring over alt det Nye, de saae, saasom især Heste, Kjøretøjer og store Huse. Endeligt bleve de bragte til Washington og først førte op til Præsidentens første Minister. Derpaa fortsætte vi med Hans's egne Ord:]

Han, der er den næststørste Mand i Landet, udspurgte mig paa følgende Maade: »Af hvad Slags Sygdom er Hall død?« Jeg svarede, at jeg ikke aldeles sikkert kunde sige det, men at det rimeligvis var af Sting. Han spurgte mig ligeledes: »Hvad foretrækker Du, enten at blive her eller at vende tilbage?« Jeg svarede, at hvis der var Lejlighed, vilde jeg helst tilbage til Upernivik. Dertil sagde han: »Du skal snart blive sendt tilbage« og tilføjede: »Kom nu Allesammen hjem til mig i Aften.« — Om Aftenen kom der tre Vogne for at hente os, og vi kjørte mellem mange Huse og kom til mange Døre, og disse bleve lukkede op, og der var mange Soldater og sorte Mennesker. Vi kom forbi den Alleroverstes Hus, der var af en umaadelig Størrelse. Derefter kom vi til den Nærmeste efter ham, hvor vi steg ud af Vognene og maatte op ad uhyre Trappetrin og kom saa ind i Husgangen. Saa igjen ned ad en bred Trappe til under Jordens Overflade, og der kom vi ind i en meget stor Stue, og her trakterede han os og var særdeles venlig imod os. Han forærede os ogsaa nogle Portrætter baade af sig selv og af den Øverste. Efter at have endt vort Maaltid kom vi tilbage til Skibet.

Dagen efter drog vi til et nordligere Opholdssted, hvor

der var lidt køligere, for de vare bange for, at det her var for hedt for os. Først anløb vi Boston, og saa kom vi til New York. Her bleve vi i nogle Dage og forundrede os høiligen over de urimeligt mange Skibsmaster, de store Bygninger og Menneskemængden. Medens vi vare ombord, gik vi om Aftenen paa Dækket for at have Synet af de mange Skibe, som laae sammenfiltrede og oplyste af Tusinder af Lamper, nogle med rødt Glas, andre gule og andre igjen blaae, og det var i Sandhed et henrykkende Syn at see Husene glimre som bare Stjerner. Tilsidst begyndte jeg at tænke over Verdens Skabelse, og jeg udbrød til min Kammerat: »Hvor vidunderligt, at alle disse Mennesker kunne leve af den Smule, som Jorden frembringer; se! de utallige Huse hist, og betragt de skjønne Kyster og den stille Sø — se dog, hvor yndigt!« Efter et lille Ophold her maatte vi til Vogns over Land til et lille Sund, som vi skulde over; men førend vi havde faaet sat os op, kom der en Mand med et meget venligt Ansigt henimod os, og da han kom nærmere, gjenkjendte jeg Mister Trillis, vor lille Doktor, som var blandt Tartikenes (Dr. Kanes?) Besætning. Han sagde: »Husker Du mig?« »Ja, Mister Trillis tænker jeg.« Saa sagde han igjen: »Ja, det er ganske rigtigt mig — kom hjem og besøg mig.« Men jeg svarede: »Vi skal netop nu sættes over til den anden Side af Vandet.«

[Derpaa fortælles der, hvorledes de dels med Dampskibe, dels med Jernbane kom til det landlige Opholdssted, man havde udseet til dem. Her blev der som overalt sørget vel for dem, og ofte kom der Selskaber af Ridende, Kjørende og Gaaende for at tage dem i Øjesyn, »hvilket gjorde os noget undseelige«, bemærker Hans, »især naar vi sad med vort Maaltid udbredt for os, men da Folk altid vare baade venlige og høflige og uddelte mange Smaaforæringer til vore Børn, vænnede vi os snart dertil.« Den Ledsager, »Christian«, som havde bragt dem hid, havde ved Afskeden lovet, at han igjen nok skulde afhente dem, saasnart som der blev Lejlighed til den endelige Afrejse. I Juli bleve de igjen bragte til New York, hvorfra Hans's skulde indskibes til Grønland. Derpaa fortsættes:]

Min Kammerat og jeg gik hen for at besøge en Herre af hans Bekjendtskab, med hvem han havde levet 5 Vintre i hans eget Hjem, Vestlandet. Vi kom ad en Vej imellem en Mængde Huse. Uvidende om, hvor Vennen boede, gik vi ind i en Kjøbmandsbutik for at spørge desangaaende. Da Kjøbmanden saae Portrættet af min Kammerats Ven, viste han os Vejen til ham. Han sagde, naar vi vare komne forbi to Steder, hvor Vejen delte sig, skulde vi staae op i en Vogn med Heste for og spørge om nærmere Underretning. Han tilføjede, at saa vilde der nok igjen være en anden Vogn — men han skrev noget op paa et Stykke Papir og gav min Ven. Da vi kom hen, var Vognen lige kjørt, men jeg løb efter den og gjorde Tegn til den med Haanden, hvorpaa den standsede og tog os op. Den kjørte kun en kort Tid, og vi standsede igjen foran en Bod, hvor vi gik ind, og Husets to Døtre viste os saa, hvor den næste Vogn skulde komme. Da vi gjorde Tegn og gav dem det skrevne Papir, tillod de os at sidde op. Vi kjørte i nordlig Retning, og da vi standsede, viste de os et stort Hus som vort Bestemmelsessted. Vi gik hen til Indhegningen, og aabnende Ledet gik vi ind. Vi fandt Pladsen overgroet med Træer, bedækkede med Frugter af alle Slags; vi fulgte en lang Gang uden at see Nogen; men da vi kom til en Dør, bankede vi paa. Der var Ingen, der hørte os, hvorfor vi selv aabnede Døren og kom ind i Husgangen, ved Enden af hvilken der var en Dør, og da vi kom derhen og bankede paa, raabte de, »kom ind.«

Vi fandt en Mand hær, og min Ven gjenkjendte sin Bekjendt, der havde været 5 Aar i Vestlandet. Da han hørte, at jeg var Nordpolfareren Hans Henrik, vidste han meget godt, at der havde været megen Tale om mig. Vi beklagede alle vor Kaptajns (Halls) Død. Han kjendte ham ogsaa godt fra at have strejfet 5 Aar omkring med ham paa Vestlandet. Henimod Aften sagde han: »Er der ikke Noget, I have Lyst til, det være sig Penge til hvadsom-

helst Beløb, saa vil jeg give Eder det.« Efterat min Kammerat og jeg havde holdt Raad, svarede vi, at vi gjerne vilde have nogle Cigarer. Selvfølgelig kunde jeg godt lide at faae Penge, men havde ingen Brug for dem nu, da de ikke kunde tjene til Betalingsmiddel i andre Lande. (Grønland? — formodenlig blot en beskeden Undskyldning). Da vi skulde gaae, fulgte Herren os til Butikken, hvor vi fik baade Cigarer og Tobak. Vi fik hver fire Æsker og endda een til, fyldt med skaaren Tobak, som vi skulde dele.

Om Aftenen gik vi hjem, for nu kjendte vi Vejen, og undervejs mødte vi jævnligt bevæbnede Mænd, som vi bad om Underretning. Nogle faa Dage senere vare vi ombord i Skibet. Vi lagde til ved et Land, der hedder New-Foundland, for at tage Kul ind, og paa den tredie Dag begyndte vi Rejsen til Upernivik, men gik undervejs ogsaa ind til Kekertarsuak for at lade Kul; dette, troer jeg, tog 3 Dage, og 3 Dage derefter igjen naaede vi Upernivik. Saaledes var Enden paa denne Rejse.

IV.

Rejse med den engelske Expedition under Nares. 1875—1876.

[Skibene Alert, Kommandør Nares, og Discovery, Kapt. Stephenson, afgik fra England den 29de Maj 1875 og anløb Udstedet Prøven Syd for Upernivik, hvor Hans blev taget ombord i Discovery. Skibene bleve derpaa med overordenlig Duelighed førte op gjennem hele Smiths-Sund, udenfor hvilket Alert lagdes i Vinterkvarter under 82° 30′ ved den aabne Kyst, som vendte ud mod Polarhavet, der var bedækket med Is, her sammenskruet til henved 100 Fods Tykkelse. Discovery tog Havn lidt sydligere, men begge ved Landet ligeoverfor Grønland. De

havde den længste Nat, 142 Døgn, og strengeste Kulde, Rejsende have oplevet. I 13 Dage var Middeltemperaturen ÷ 40° R°, og der observeredes ÷ 47°. Hans deltog i Slædeexpeditionerne over til Grønlandskysten og roses af Chefen for den Utrættelighed, hvormed han baade som Hundekudsk og som Sælfanger hjalp under den store Nød, som opstod af Skjørbugen blandt de Rejsende.]

Engang skulde jeg hente Spæk hjem fra Søndre-Upernivik, (et Udsted Sønden for Upernivik). Saasnart som vi vare komne afsted, faldt det i med sydlig Vind; derfor søgte vi en Havn, kaldet Ingiulertok. Fra en mindre Udkigsbakke, hvorfra vi kunde see ud over Havet, opdagede vi to Skibe ligeud for os, og jeg tænkte nok, at det maatte være Nordpolsfarere. Jeg gik ned, og vi drog videre til vort Bestemmelsessted. Det blæste ikke synderlig haardt, men Strømmen satte os Nord paa, og da Vinden lagde sig, tog vi Sejlene ind og roede tilbage til Havnen, og nu gik jeg igjen til Fjelds med Kavdlunak-Bødkeren. Han udspurgte mig om Vejen til Søndre-Upernivik, og jeg viste ham, hvorledes man kunde komme dertil over Land eller ogsaa ved at gaae langs Kysten; jeg troede, at han spurgte uden nogen særlig Hensigt. Da vi kom tilbage til Baaden, bad han mig om en Spadserestok. Jeg gav ham den længste Rorpind, menende, at han havde i Sinde at gaae til Søndre-Upernivik, skjøndt han ikke havde sagt noget derom. Imidlertid ventede vi paa ham til om Aftenen, da gik jeg til Fjelds og saae efter ham med Kikkert. Men om Aftenen sprang der en Søndenstorm op med vældige Regnskyl og en skummende Sø. Jeg var bange for, at vi skulde drive paa Land, thi formedelst at der ikke var et passende Sted at fortøje ved, maatte vi ride for vort Anker. Jeg sov ikke den hele Nat; mine Folk prøvede derpaa, men kunde ikke for Regnen. Da Vinden om Morgenen havde lagt sig noget,

sagde jeg til mit Mandskab: »Jeg vil vende om, for hvis vi blive her, have vi ikke Noget at spise. Ikke destomindre veed jeg, at Assistenten vil dadle mig derfor og mene, at jeg har gjort det for Tulukkernes Skyld.« Vi rebede Sejl, tog Ankeret ind og gav os paa Vej, og det gik rask fremad for en god Vind.

Da vi sejlede ind i Havnen, saae vi, at Tulukkernes Skibe vare ankomne. Som vi vare i Færd med at ankre, kom Assistenten ned, og jeg tænkte, det var for at skjænde paa mig; men tværtimod tiltalte han mig meget venskabeligt: »Det var godt, Du kom tilbage, ellers vilde Tulukkerne have været afsted for at hente Dig. Du skal følge med Nordpolsfarerne og skal have Matak med Dig.« Da jeg hørte dette, samtykkede jeg nølende deri og gik op til mit Hus, for at tage mine bedste Klæder paa, men førend jeg var færdig, raabte man udenfor: »Assistenten vil tale med Dig.« Og da jeg kom hen til ham, fandt jeg der Tuluk-Officererne, som vare komme for at spørge mig, om jeg var villig til at tage med dem eller ej. Samtidigt gav Assistenten mig et Brev, hvoraf jeg saae, at jeg skulde tage med dem. Følgelig samtykkede jeg. De talte ogsaa noget om, at jeg skulde have en Kammerat med mig. Jeg sagde, jeg kunde have Lyst til undervejs at medtage min Kones Broder, som boede i Nærheden af Kip John (Kap York?); thi jeg troede, han var dygtig til at bygge Snehytter. Da jeg nu skulde afsted, gjorde det mig ondt for min Kone og mine smaa Børn, som holdt saa meget af mig, især min eneste Søn, der ikke kunde holde op at græde, da han holdt mere af mig end af sin Moder. Jeg sagde da til Kaptajnen, at jeg gjerne vilde tage min Søn og min Datter Augustina med til Upernivik, hvor de skulde blive, og derpaa forlod jeg Kangersuatsiak for fjerde Gang at gjæste Norden med Tulukkerne. Da vi gik til Søes, og jeg saae tilbage efter Folk paa Land, opdagede jeg min lille Datter Marie Elisabeth ligge oppe paa Toppen af en stor Sten og stirre efter os. Det var

et sørgeligt Syn, der fik mig til at fælde Taarer af Bedrøvelse, men den Tanke trøstede mig, at hvis der ikke tilstødte enten hende eller mig en Ulykke, skulde vi jo nok mødes igjen. Ogsaa min Hustru saae jeg iblandt Mængden, og jeg sagde med et Suk: »Gid jeg maa vende sund tilbage til dem.«

Vi ankom til Upernivik om Morgenen og rejste igjen om Eftermiddagen, mine to smaa Børn fulgte mig til Stranden. Vi sejlede bagom Øerne, men Øst for Kingitok ventede vi lidt efter det andet Skib, som var kommet paa Grund, men snart kom af igjen. Nord for Kingitok forlod os de to Kajakmænd, der havde fulgt os som Lodser. Vi bleve nu ved at sejle Nord paa, til vi kom til det beboede Land, af Tulukkerne kaldet Kip John, men af os Ivnanganek. Da vi vare ud for dette, skiltes vi fra det andet Skib, for at besøge de Indfødte og see at finde den Mand, som jeg ønskede at faae med.

Da vi landede, saae jeg Fodspor i Sneen og tænkte, de hidrørte fra de Folk, som boe paa den østre Plads. Da de havde fastgjort Baaden, gik jeg op over Land med en af Officererne og Kavdlunak-Bødkeren, som Tulukkerne havde taget med fra den danske Koloni. Medens vi gik over Fjeldene, bemærkede jeg en Slæde paa Isen tæt ved Vandkanten. Vi vendte os mod den østre Bygd, men fandt Hytterne tomme og kun nogle Sælskind udbredte til Tørring. Slæden, vi havde seet, kjørte først i østlig Retning; men da de fik Øje paa Skibet, vendte de om og kjørte i den Retning. Da de vare komne tæt hen til Skibet, sagde jeg: »Kjende I mig?« De svarede: »Jo, kan Du gjenkjende os?« Jeg svarede: Jeg kjender kun denne gamle Mand.« Hvem de Andre vare, kunde jeg først udfinde, da de havde sagt mig deres Navne, for jeg havde kjendt dem godt som Børn. Jeg spurgte dem: »Er Augina rask?« De svarede: »Han er hel vel?« — »Hvor er han?« — »Hist ovre paa hin Ø.« Da jeg fortalte Tulukkerne dette, bad Kommandøren de Indfødte om at hente ham

med Slæden, men de sagde, de havde ikke Lyst dertil paa Grund af Afstanden. Ligesom vi ankom hertil, havde Tulukkerne fanget en Narhval, de gave de Indfødte noget af Skindet tilligemed noget Brød. Brødet skjøttede de ikke om, men foretrak Mattakken.

Vi sejlede videre langs Iskanten til Øen, men standsede, førend vi kom nær til den. Saa kjørte jeg rask afsted i Slæde med en Officeer og Kavdlunak-Bødkeren. Undervejs saae vi to Slæder, Nord for os. Jeg satte strax Kurs efter dem og spurgte: »Hvor er Augina?« De svarede: »Derovre paa Øen, vi komme derfra; men vi maae gjøre en stor Omvej for en Revnes Skyld.« Dette gjentog jeg for mine Ledsagere, som sagde, jeg kunde gjerne kjøre derhen, de vilde saa vende tilbage til Skibet. Jeg sagde: »Men om jeg gjør det, kan jeg ikke være tilbage førend imorgen, og Kaptajnen sagde, vi maatte skynde os.« Saa bleve de enige om, at det var bedst, vi vendte om. Disse Folk havde ogsaa strax gjenkjendt mig, skjøndt jeg ikke kjendte dem igjen, førend jeg hørte deres Navne, thi jeg havde kun seet dem som Børn. Alle de Gamle kjendte jeg godt nok. Vi vendte saa tilbage til Skibet i Følge med de Indfødte, efter forgjæves at have søgt ham, som jeg ønskede at faae med.

Fra dette Sted fortsatte vi vor Fart imod Nord og anløb Eta. Her tog vi op ad Fjorden for at jage Rensdyr, og Kaptajnen var med os. Da vi tog afsted, fik jeg et Anfald af Sting. Undervejs saae jeg en Hare, og da vi kjørte nærmere til, var der to. Kaptajnen skjød den ene og jeg den anden. Da vi havde besteget Fjeldene og drog videre frem imod Gletscheren, blev det værre med mig, saa jeg bad Kaptajnen, om jeg maatte vende tilbage, hvori han samtykkede, og da jeg naaede vor Lejrplads, blev jeg rigtig syg; jeg havde en slem Hoste og rystede af Kulde. Efter at have spist vendte vi tilbage til Skibet, og næste Dag sejlede vi. Jeg blev nu meget syg og troede, jeg snart skulde døe, ihvorvel vi ikke kjende Tallet

paa vore Dage. Doktoren gav mig Medicin, men det hjalp ikke, og jeg kunde ikke spise Noget; tilsidst satte han mig Blodkopper paa Ryggen; det hjalp, og jeg begyndte at komme mig.

Nu gik det Nord paa, altid langs Vestlandet, men vore Skibe bleve undertiden standsede af Isen. Saasnart den trak sig lidt bort fra Kysten, sejlede vi, men blev den for slem, gjorde vi fast ved et Isfjeld. Paa denne Maade naaede vi det snevreste Sted af Sundet mellem vort Land og Vestlandet.

Den 18de August fangede jeg min første Sælhund, en Natsek (Fjordsæl). Den 22de om Aftenen naaede vi vort Vinterkvarter. Da jeg om Morgenen kom paa Dækket, fortalte de mig, at paa det andet Skib havde de fanget en Moskusoxe og tre Hvalrosser, og desuden havde de seet en Del Sælhunde. Det var en stor Opmuntring at erfare, at der her var Noget at gaae paa Jagt efter. Ogsaa erfarede jeg, at det andet Skib skulde gaae endnu længere mod Nord, medens vi skulde overvintre her. Da de forlod os, gik jeg i Land i min Kajak, for at ledsage dem et Stykke Vej og tage Afsked med min Kammerat, den anden Indfødte. Jeg standsede lidt paa Siden af Skibet og gik saa i Land for at søge efter Moskusoxer. Fra en Fjeldtop fik jeg Øje paa en stor Oxe. Jeg nærmede mig forsigtigt, for at den ikke skulde see mig. Medens den gik op ad en Bakke, naaede jeg tæt hen til og oven over den. Strax, da den fik Øje paa mig, begyndte den at løbe, men standsede saa for at gloe paa mig, og og da jeg nu fyrede, styrtede den løs paa mig. Jeg trak mig tilbage, ladede paany og fyrede, men den gik endnu løs paa mig, som om den var usaaret; først da jeg fyrede tredie Gang, vendte den Ryggen til, og for fjerde Skud faldt den. Dette mit første Held med at jage Moskusoxer indtraf den 23de August.

De næste fem Dage gik jeg paa Jagt, men forgjæves. Om Søndagen havde vi Gudstjeneste. Følgende Dag,

den 30te August, gik jeg 6 Mil op i Fjorden, og ved at spejde i Kikkerten opdagede jeg en hel Hjord. Uheldigvis havde jeg da kun ni Skud tilbage. Jeg fik dog de sex Oxer, og da jeg saa ikke havde mere Krudt, prøvede jeg at dræbe en (der var saaret?) med Stenkast; men det mislykkedes. Derpaa gik jeg hjem. Den næste Dag blev jeg hjemme; men derefter gik vi ud for at flaae Oxerne. Den Oxe, som jeg havde slaaet med Sten, fandt vi nu død, og dens Kjød var allerede begyndt at lugte, fordi Indvoldene ikke strax vare blevne udtagne. Da de Andre om Aftenen gik hjem, sagde jeg: »Jeg bliver herude, til jeg har flaaet dem alle.« — »Men hvordan vil Du sove?« — Aa, Oxehuderne skulle nok holde mig varm.« Da jeg vaagnede, saae jeg tre Harer. Jeg greb min Hagelbøsse, men ramte dem ikke. Senere spiste jeg Frokost og gik saa tilbage til Skibet.

Da Søen frøs til i September, drog vi ud med tre Slæder, for at søge efter det andet Skib, men maatte vende om paa Grund af den dybe Sne.

I November var det ikke godt at gjøre Udflugter paa Grund af Mørket, og da jeg nu ikke kunde gaae paa Jagt, hjalp jeg til med Arbejde ombord. Vi byggede store Snemure og lavede et stort Hus til Forlystelser (Skuespil), og en anden stor Bygning lavede vi af Is til Smedie. Det Isfjeld, hvorfra vi hentede Drikkevand, var en halv Mil borte. Sommetider ledsagede jeg de Folk, der skulde sørge for dette, da jeg ikke kunde udholde at være uden Arbejde. Jeg var kun antaget som Jæger, Hundekudsk og Hundepasser. Det var, hvad jeg havde givet Løfte om.

Hele tre Maaneder havde jeg Ingenting at bestille; men saasnart Dagslyset kom, gik jeg igjen ud efter Harer og fik sommetider to eller tre, sommetider ogsaa kun een. Saa forrettede jeg ogsaa Tjeneste for Kaptajnen som Slædekudsk; men naar han ikke var med, drog jeg ud alene.

Medens den mørke Tid endnu varede, begyndte jeg at mærke, at nogle af Mandskabet talte om mig og havde Ondt i Sinde mod mig. Vi plejede ogsaa at samle os Klokken 9 om Morgenen og staae i en Række efter militær Skik; men jeg som Indfødt var uvant med dette. To Officerer gik da rundt og undersøgte vore Ansigter, Hænder og Fødder (?). Lidt efter Klokken 9 kom Præsten for at læse Bøn, og dette gjentog sig hver Dag. Ogsaa om Aftenen samledes vi for at blive eftersete, men uden Bøn. En Aften hørte jeg dem tale saaledes: »Naar Hans skal afstraffes, hvem skal saa prygle ham?« Baadsmanden svarede: »Det skal jeg.« Rigtignok forstaaer jeg ikke synderlig godt Engelsk, saa jeg veed ikke, om jeg ganske har forstaaet dem; ogsaa skriver jeg dette uden at mene noget videre med det.

Jeg husker ogsaa, at i Begyndelsen sad jeg til Bords i Underofficeers-Messen, men saa holdt jeg igjen op dermed (?). Paa den Maade blev jeg modfalden, især da jeg paa Grund af Mørket Intet kunde foretage mig. Naar jeg saa gik op og ned ved Siden af Skibet, plejede jeg at græde ved Tanken om min Kone og mine Børn, især min lille Søn, som var mig saa inderlig hengiven, at jeg ikke engang kunde undvære ham, naar jeg rejste med Koloniens Transportbaade.

Imidlertid havde jeg dog en god Ven, en ung Mand, som hed Tage. Han spadserede sommetider med mig, og naar jeg forklarede ham min Sorg, trøstede han mig. Men tilsidst plagede mine Tanker mig, og jeg tænkte paa at flygte til Udørkenen, om jeg ogsaa skulde fryse ihjel; det vilde dog være bedre end at høre denne stygge Tale om mig.

Engang, da min Sorg tyngede haardt paa mig, hørte jeg dem igjen sladre paa deres stygge Maade, og jeg tænkte ved mig selv: »Som Landsmænd holde alle disse Folk sammen. Jeg er den Eneste uden en Kammerat af min egen Nation, den eneste Forladte.« Og i den mørke

Nat løb jeg bort, vel 5 Mil; men saa standsede jeg for at overveje, og jeg tænkte som saa: »Kommandøren holder af mig, maaske vil han sende Folk ud at lede efter mig. Jeg vil vende tilbage, og skal jeg saa mishandles, forbarmer nok Gud, den Almægtige, sig over min Sjæl.« Jeg vendte saa tilbage, men besluttede at opholde mig i nogen Afstand fra Skibet, da jeg vidste, at Kaptajnen, som var min Ven, vilde lade søge efter mig. Jeg gik op i Land, gravede et Hul i Sneen og lagde mig. Jeg var lige falden i Søvn, da jeg hørte Trin, og da de nærmede sig, gik jeg ud. De spurgte mig: »Har Du sovet?« — »Ja.« — »Fryser Du ikke?« — »Kun saa smaat.« Vi kom ned paa Isen og mødte der flere Folk med Fakler. Da jeg kom ombord, sagde Baadsmanden til mig:. »Sov nu kun rigtigt ud i Morgen; Du behøver ikke at staae op, naar vi purre ud. Sov i Fred!« Og næste Morgen stod jeg heller ikke op, førend jeg havde sovet rigtigt ud. Om Middagen fik jeg Noget at spise, og Klokken 2 blev jeg kaldt ind til Kaptajnen, som spurgte mig: »Hvorfor løb Du bort i Aftes?« — »Jeg hørte dem tale ilde om mig og troede, de havde Ondt i Sinde mod mig.« Han gjensvarede: »Saasnart som Du igjen hører dem tale paa den Maade, saa sig mig det strax.« Senere hørte jeg dem tale flere Gange paa samme Maade, men sagde dog Intet derom, fordi jeg tænkte, at dersom jeg meldte det, vilde Ingen af dem mere holde af mig.

[Herpaa følger Beskrivelsen af en uafbrudt Række Slæderejser, som begyndte strax, da Dagslyset var tilstrækkeligt dertil. Først kjørte han for Kaptajn Stephenson paa mindre Exkursioner. Deretter begyndte de mere omfattende Undersøgelser af Grønlands Nordvestkyst ved flere Slædeafdelinger, indbefattende et længere Ophold ved »Polaris's« Vinterhavn for at pleje de Syge; endeligt fulgte begge Skibenes Befrielse og Rejse til Godhavn paa Disko, hvor Hans blev sat i Land i September 1876. Han slutter derpaa med følgende Ord:]

Og nu siger jeg Farvel til alle dem, som haye læst denne lille Fortælling. Jeg passede min Gjerning, stundom under Trængsler, stundom lykkelig. Gid alle de, som læse dette, maae leve lykkeligt i Herrens Navn!

Skrevet i Aaret 1877.